

**T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
2017 YILI
BÜTÇE SUNUMU**

**T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
2017 YILI
BÜTÇE SUNUMU**

İÇİNDEKİLER

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7
Yaşayan Müzeler	9
Yurtdışından İadesi Sağlanan Kültür Varlıkları	11
UNESCO Dünya Miras Listesi	12
Sergi Faaliyetleri	14
Taşınmaz Kültür Varlıkları Faaliyetleri	14
Kazı ve Araştırma Faaliyetleri	15
Restorasyon Faaliyetleri	16
Yurt Dışı Restorasyon Faaliyetleri	17
Kamulaştırma ve Takas Faaliyetleri	17
Teşvik ve Sponsorluk	18
Müzecilik Eğitimi	20
Müzecilik Çalıştayı	20
YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	21
TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ	23
A Grubu Seyahat Acentalarına Destek Faaliyetleri	23
Enerji Destekleri	24
Alt Yapı Yatırım ve Destekleri	25
Mavi Bayrak	25
Tahsis İşlemleri	26
Seyahat Acentaları	26
Konaklama Tesisleri	26
Deniz Turizmi Tesisleri	26
TURİZMİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ.....	27
Sağlık ve Kış Turizmi	27
Yayla Turizmi ve Karadeniz	28
Kültür ve Doğa Turizmi	29
KÜLTÜR MERKEZLERİ	29
TANITMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ.....	33
Reklam Faaliyetlerimiz ve Global İmaj Kampanyası	35
“Turkuaz” Tanıtım Filmi	36
Kültürel Diplomasi ve Halkla İlişkiler Araçlarının Kullanımı	36
Olimpiyat’ta ve UEFA’da Yürütülen Ülke İmaj Çalışmaları	36
Rio Olimpiyatları	36
Avrupa Meydanı- Place de l’Europe	37
İspanya San Sebastian Gastronomika Kongresi & Fuarı	37
Taste of London	37
Uluslararası Turizm Fuarlarına Katılım	38
Kanaat Önderlerinin ve Sektör Temsilcilerinin Ülkemizde Ağırlanması ...	38
Likya Yolunda Masallar Projesi	38

KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	39
Kütüphanecilik Hizmetleri.....	41
Edebiyat Müze Kütüphaneleri.....	42
TEDA Destekleri.....	43
Edebî Çeviri Atölyeleri.....	43
Yazım Desteği.....	44
Kitap Fuarları.....	44
MİLLÎ KÜTÜPHANE BAŞKANLIĞI	45
Millî Kütüphane Koleksiyonunun Görüntülü Sisteme Aktarılması Projesi.....	47
Millî Kütüphane Ek Depo Yapımı Projesi.....	48
Millî Kütüphane Koleksiyon Geliştirme Çalışmaları.....	48
TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	49
SİNEMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	53
TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	57
5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Değişikliği.....	59
Bandrol Uygulaması.....	59
Akıllı Telefonla Bandrol Denetimi Projesi.....	59
Korsanla Mücadele Denetimleri.....	59
Uluslararası Etkinlikler.....	60
Destek Faaliyetleri.....	60
Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetleri.....	60
“Emek Veriyorum” Kamu Spotu.....	60
“Aklıma Bir Fikir Geldi” Korsanla Mücadele Üniversitelerarası İletişim Fikirleri Yarışması.....	61
Korsanla Mücadele Temalı “Esere Saygılı, Korsana Karşımız” Slogan ve Logo Yarışması.....	61
“Medeniyet Köprüsü Beş Şehirli” Kitabı Tanıtım Filmleri.....	61
Dijital Arşiv Projesi.....	62
“Telif Haklarına Dayalı ve Kreatif Endüstrilerin Teşvik Edilmesi Odaklı Olarak Türkiye Telif Hakları Sisteminin Güçlendirilmesi” Başlıklı AB Eşleştirme Projesi.....	62
GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	63
ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	69
Somut Olmayan Kültürel Miras Çalışmaları.....	71
Ulusal Envanter Çalışmaları.....	72
Halk Kültürü Araştırma Faaliyetleri.....	73
Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi.....	73
Kültürel Etkinlikler.....	74
Kültürel Etkinliklere Maddi Destek.....	75
Yaygın Mesleki Turizm Eğitimi Çalışmaları.....	75
Turist Rehberliği Faaliyetleri.....	75
Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri.....	76

Projeler.....	76
Bir Usta Bin Usta Projesi	76
Turizm Sektöründe İşverenlerin ve Çalışanların Uyum Yeteneklerinin Arttırılması Projesi	76
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI.....	77
176 İletişim Merkezi	79
Kültür İstatistiklerini Geliştirme Projesi	79
GENÇDES	79
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	81
Sosyal Sorumluluk Projesi	84
Yapım İşleri.....	85
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	87
ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI.....	91
YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ.....	95
Eğitim Faaliyetleri	97
Türkçe Yeterlik Sınavı.....	98
Türkoloji Projesi	98
Türkçe Yaz Okulu Projesi/Türkçe Bayramı	98
Türkçenin Sesi Radyosu	98
Kültür Sanat Faaliyetleri.....	99
Yayınlarımız	99
DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	101
İkili ve Çok Taraflı İlişkiler	103
Projeler.....	104
Ortak Kültürel Miras: Koruma ve Türkiye-AB Arasında Sivil Toplum Diyalogu Projesi-Sinop Modeli	104
AB-Türkiye Anadolu Arkeolojisi ve Kültürel Miras Enstitüsü Projesi	105
Erzurum, Erzincan ve Kars Kış Turizm Koridorunun Geliştirilmesi Projesi	105
Türkiye-AB Müzakereleri	105
MALİ TABLOLAR	107

Sayın Başkan,

Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Kültür ve Turizm Bakanı olarak, mesai arkadaşlarımla beraber, Bakanlığımız ve bağlı kuruluşlarımızın 2016 yılı bütçesi içerisinde gerçekleştirdiği ve 2017 bütçe yılında planladığı faaliyetleri sizlerle paylaşmak üzere huzurlarınızdayız.

Acıların, ayrılıkların, sürgünlerin, savaşların bizi kuşattığı bir dünyada 2016 yılı, hem uluslararası toplum hem de Türkiye için insanlık sınavının verildiği bir dönem olarak tarihî kayıtlara geçmiştir. Türkiye olarak bu savaştan başarı ile geçmiş bulunuyoruz. Çünkü sömüren, ezen, yok eden değil; yaşatan, imar ve ihya eden, adaletle hükmeden ve acının rengi, ırkı, dili, dini olmadığına inanan bir medeniyetin vârisleriyiz biz. Her fırsatta huzurlu, adil ve barış dolu bir dünyanın kapılarını aralayan, akan gözyaşlarını, yaralı yürekleri, kanayan vicdanları görmezlikten gelmeyen bir milletin evlatlarıyız biz.

Bununla beraber, Türkiye bu insanlık sınavını geçerken, uluslararası toplum, dünyada yaşanan olumsuzluklar karşısında, kemikleşmiş önyargılarından kurtulamamış, çelişkilerinden arınamamış ve gelişmeler karşısında iyi bir sınav verememiştir.

2016 yılı, sadece Türkiye’de değil, Suriye’de, Irak’ta, Fransa’da, Pakistan’da, Belçika’da, ve dünyanın birçok köşesinde, bombaların ardı ardına patlatıldığı bir yıl olurken, maalesef, yaşanan bu acılara ve küresel teröre karşı insanlık olarak ortak bir duruş ve söylem geliştiremedik ve çağrılarımıza, uluslararası toplumdan gerekli yanıtı alamadık.

Terörizm, yalnızca insanları öldürmez, aynı zamanda demokratik kurumlara gözdağı verir, ekonomilerin altını oyar ve bölgeleri istikrarsızlaştırır. Küresel olan turizm sektörünü son zamanlarda terörizmin hedef alması şaşırtıcı değildir. Son yıllarda artan terör tüm insanlığı hedef alırken, aynı zamanda, özellikle güvenlik kaygısıyla seyahatlere engel olarak, birçok ülkede turizm sektöründe de durgunluğa yol açmıştır.

Dünya Seyahat ve Turizm Örgütü'nün 2014 yılı rakamlarına; göre Avrupa'nın gayrisafi yurtiçi hasılasına katkısı 780 milyar dolar olan ve GSYİH'sının yüzde 3.4'ünü oluşturan turizm sektörü, 2016 yılında bütün dünyada turistik menzillerde zorlu bir sürece girmiştir.

Türkiye, 2016 yılında sadece 'konvansiyonel' diyebileceğimiz terör biçimine maruz kalmamıştır. Başkent'in göbeğinde bomba patlatan, kendi insanına silah sıkan ve tanklarla halkın üzerine yürüyen, Devlet kurumlarına sızmış yeni bir terör yapılanması olan FETÖ darbe girişimine de tanık olmuştur. Ancak millet, 15 Temmuz'da tek yürek, tek vücut olmuş; kendisini esarete, zulme, kaosa mahkûm etmek isteyenlerin heveslerini kursaklarında bırakarak bir kahramanlık destanına imza atmıştır.

Yine, 2016 yılı Rusya ile geçici bir kriz döneminin yaşandığı bir yıl olmuştur. Ancak bu sorunun çözümü yönünde karşılıklı olarak önemli adımların atıldığı, geleceğe daha güvenle bakacağımız ve sektörde yaralarımızı saracağımız yeni bir döneme "merhaba" dedik.

Dünyanın en fazla turist çeken 6'ncı, Avrupa'nın ise 4'üncü ülkesi konumunda olan ülkemizin; turizm sektöründe, 2023 hedeflerine

ulaşabilmesi, niteliği itibariyle kırılgan bir sektör olan turizmin, dünya genelinde yaşanan olumsuzluklardan ve bölgesel gelişmelerden en az düzeyde etkilenmesi amacıyla etkin tedbirler aldık.

Bu kapsamda; toplam maliyeti 543 milyon TL olan, sektöre 255 milyon TL hibe desteği ile 288 milyon TL ödeme yapılmasını içeren Turizm Acil Eylem Planı Destek Paketini, 2016 yılı içerisinde uygulamaya koyduk.

Bakanlık olarak; varış noktalarımızı tek bir pazara bağlı kılmadan, pazar ve ürün çeşitliliğini destekleyecek, böylece kriz dönemlerindeki yönetimi etkinleştirecek bir yaklaşımla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Turizm sektöründe küresel gelişmelere anında cevap veren bir refleks ile hareket eden Bakanlığımız, kültürel değerlerimizi ön plana çıkararak ürün ve varış noktası çeşitliliğini sağlayarak kültür ekonomisi ile turizm sektörünü buluşturmak için de etkin tedbirler almaktadır.

Ayrıca; illerimizdeki kültür girişimcileri ve kültür endüstrilerini hibe ve kredilerle destekleyerek, istihdam ve hayat kalitesini artırmayı hedeflemekteyiz. Böylelikle, ortaya çıkacak kültürel zenginlik ve çeşitlilik, ülkemizin refahına, birlikte yaşama kültürüne ve toplumsal uyuma önemli katkılarda bulunacaktır.

Gençlerimizin kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılımını artırmak ve sanatın çeşitli dallarında geliştirecekleri projeleri hayata geçirebilmelerini sağlamak maksadiyle, GENÇDES Projesi başlatılarak 2016 yılı için 50 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Küreselleşme süreci ile birlikte “tek tipleştirici” etkisi daha da artan evrensel kültür karşısında yerel/millî kültür öğelerinin kırılgan olduğu günümüz şartlarında, kadim Anadolu coğrafyasına yüklenen “medeniyetler beşiği” misyonunu her zamankinden daha çok savunmak ve bunu ülkü haline getirmek temel amacımız olmuştur.

Türkiye, bugün bütün insanlığın yararlanabileceği zengin bir kültürel bellek ve birikime sahiptir. Bu birikimi yaşatırken, evrensel kültür öğeleri ile yerel kültürü harmanlayarak zengin bir kültür atmosferi oluşturmak, belki de karşı karşıya olduğumuz sorunları çözebilmenin en kısa ve en etkili yoludur.

Bakanlığımız kültür politikasının önceliği, bu coğrafyada hayat bulmuş medeniyetlerin mirası olan kültür varlıklarının “şehir ve kültür”, “şehir ve insan” üzerinden somutlaştırılarak korunmasıdır. Böylelikle kimliğimize bir hafıza, o hafıza üzerinden yeni bir tasavvur ve tahayyül, onun üzerinden de kurumsal yapıların inşa edilmesi sağlanacaktır.

Bu zengin kültürel mirasımız, aynı zamanda bize büyük sorumluluklar yüklemektedir. Bu doğrultuda, tarihimize, geleceğimize, çocuklarımıza ve insanlığa karşı sorumluluklarımızın gereklerini yerine getirmek amacıyla kapsamlı bir faaliyet programı yürütmekteyiz.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri,

Bakanlığımızın 2016 yılı bütçesiyle 2017 yılı için öngörülen bütçe ödenekleri ile ilgili bilgi vererek konuşmama devam etmek istiyorum.

Bakanlığımızın 2016 yılı bütçesi (bağlı ve ilgili kuruluşlar dahil), 2 milyar 777 milyon 769 bin TL'dir.

Toplam yatırım bütçemiz 759 milyon 970 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

Bu rakamlara oransal olarak bakıldığında; 2016 yılı Bakanlığımız bütçesinin %27'si yatırım, %73'ü ise cari bütçeden oluşmaktadır.

Bakanlığımızın 2017 yılı bütçesi (bağlı ve ilgili kuruluşlar dahil) ise 3 milyar 459 milyon 754 bin TL olarak öngörülmektedir.

Bu miktarın 864 milyon 688 bin TL'si yatırım bütçesi olarak planlanmaktadır.

Planlanan 2017 yılı Bakanlık bütçesinin %25'i yatırım , %75'i ise cari bütçeden oluşmaktadır.

Bakanlığımız bütçesinin genel bütçeden aldığı pay, 2016 yılında %0.49 iken, 2017 yılında %0.55'e ulaşmıştır.

**KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Bakanlığımız kültür politikasının önceliği, Anadolu coğrafyasında hayat bulmuş bütün medeniyetlerin müstesna ürünlerini sorumluluk bilinciyle açığa çıkarmak, korumak, yaşatmak ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlamaktır.

Kültür varlıklarımızın evrensel niteliğini ön plana çıkarmak, değerini bütün dünyada görünür kılarak kültürel alanda da muasır medeniyetin üzerine çıkmak, öncelikli hedeflerimiz arasındadır.

Binlerce yıllık kültürümüzün yer aldığı bu toprakların, uluslararası alanda cazibe merkezi haline gelmesi yönünde yenilikçi, üretken ve bilimsel politikalarla çalışmalarımızı devam ettirmekteyiz.

Yaşayan Müzeler

Müzelerimizi, yalnızca kültür varlıklarının sergilendiği mekânlar olmaktan çıkararak eğitim, kültür ve yaşamla iç içe geçmiş mekânlar haline dönüştürmeye yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Amacımız müzelerin, şehirlerle bütünleşerek şehir kültürüne de katkı sağlayan mekânlar haline gelmesidir.

Kültürel farkındalığı yüksek, koruma bilincine sahip gençlerin yetiştirilmesi amacıyla, eğitim öncelikli bir müzecilik hizmeti yürütmekteyiz. Özellikle anasınıfı seviyesinden itibaren okul çağındaki gençlerimizin, müzelerimizde gerçekleştirdikleri uygulamalı, görsel içerikli etkinlikleri, ülkemiz geneline yayma gayreti içerisindeyiz. Zira, günümüzde müzelerin modern teşhir ve

tanzim uygulamalarının yanı sıra “eğitim ve kültürel iletişim” işlevi de önem kazanmıştır.

Bu bakış açısıyla; Bakanlığımıza bağlı 198 müze, 138 ren yeri ve 220 özel müze, faaliyetlerini sürdürmektedir. Müze ve ren yerlerimizi 2016 yılının ilk dokuz ayında, 14.4 milyon kişi ziyaret etmiştir.

2016 yılında ülkemizde en çok ziyaret edilen mzelerimiz sırasıyla;

- 1.640.490 ziyaretçiyle Konya Mevlana Müzesi,
- 1.008.110 ziyaretçiyle Topkapı Sarayı Müzesi,
- 994.977 ziyaretçiyle Ayasofya Müzesi'dir.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon yeleri;

2016 yılı içerisinde ziyarete amayı planladığımız 10'u yeni ve 6'sı yenilenmekte olan toplam 16 müzeden; Burdur Doğa Tarihi Müzesi, Antalya Demre Likya Uygarlıkları Müzesi ve Sakarya Müzesi olmak üzere 3'ünün açılışı gerçekleştirilmiştir. 6 müze açılışa hazır olup, 7 müzenin ise 2016 yılı sonuna kadar tamamlanarak açılışa hazır hale getirilmesi planlanmaktadır.

2016 yılında 27 yeni müze yapımı ve yenileme projesine ek olarak, 55 uygulama işi ile toplam 82 müzede çalışmalar devam etmekte olup, bu çalışmaların 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Ören yerlerimizin turizm hizmetine sunulması kapsamında; karşılama merkezi, satış üniteleri, yürüyüş yolları ve seyir terasları yapımları için, 2016 yılının ilk 8 ayında 11 milyon 600 bin TL denek kullanılmıştır. 17 proje ve 10 uygulama işi devam etmekte olup,

uygulama işi tamamlanan 10 ören yerinin ise ziyarete açılması planlanmaktadır.

Öte yandan; ülkemizde müze ve ören yerlerinde bulunan taşınır taşınmaz kültür varlıklarının restorasyon ve konservasyonlarının yapılması, uygun iklim, depolama ve teşhir ortamlarının oluşturularak eserlerin sağlıklı bir biçimde gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla kurulan 10 “Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlüğü” tarafından son 3 yılda, müzelerimizin envanterinde bulunan yaklaşık 32.000 eserin restorasyon ve konservasyonu tamamlanmıştır.

Yurtdışından İadesi Sağlanan Kültür Varlıkları

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Yasa dışı yollarla yurtdışına çıkarılan kültür varlıklarının iadesine yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

2016 yılında, üzerinde Sultan II. Abdülhamid Han'ın tuğrası bulunan, atlas kumaşa işlenmiş Osmanlı Devlet Arması, ABD'de yaşayan duyarlı bir vatandaşımız tarafından ülkemize iade edilmiştir.

2003-2016 yılları arasında yurt dışından iadesi sağlanan kültür varlığı sayısı, 3.074'ü sikke olmak üzere, toplam 4.270'e ulaşmıştır.

Öte yandan; yasa dışı yollarla yurt dışına çıkarılan ve halen Almanya, ABD, İtalya, Fransa, Danimarka, Bulgaristan, İsviçre, İskoçya ve İngiltere'de bulunan çeşitli kültür varlıklarımızın ülkemize iadesi çalışmaları sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın kültür varlıklarının iadesine yönelik başarılı çalışmalarının önemli sonuçlarından biri olarak ülkemiz, “Kültür Varlıklarının Kaynak Ülkeye İadesi veya Kanunsuz Alıkoyma Durumunda Geri Verilmesinin Teşviki Hükümetlerarası Komitesi”ne 2015 yılında 4 yıllık süreyle ikinci kez seçilmiştir.

UNESCO Dünya Miras Listesi

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemiz, 1972 tarihli UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme’ye 1983 yılında taraf olmuştur.

Bakanlık olarak sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerle ilgili her türlü çalışmayı, Dünya Miras Komitesi’nin belirlediği kriterler çerçevesinde yürütmekteyiz. Yapılan bu çalışmalar neticesinde, Dünya Miras Listesindeki varlık sayımız, 2016 yılında listeye alınan “Ani Arkeolojik Alanı” ile 16’ya yükselmiştir.

Dünya Miras Listesinde yer alan varlıklarımız:

- İstanbul’un Tarihî Alanları (1985)
- Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (1985)
- Divriği Ulu Cami ve Darüşşifası (1985)
- Hattuşa: Hitit Başkenti (1986)
- Nemrut Dağı (1987)
- Xanthos-Letoon (1988)
- Pamukkale-Hierapolis (1988)
- Safranbolu Şehri (1994)
- Troya Arkeolojik Siti (1998)
- Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (2011)

- Catalhöyük Neolitik Kenti (2012)
- Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu (2014)
- Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (2014)
- Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Alanı (2015)
- Efes (2015)
- Ani Arkeolojik Alanı (2016) dır.

Ayrıca; Geçici Listemizde yer alan “Afrodisias Arkeolojik Alanı”na ait Dünya Miras Listesi adaylık dosyası, Dünya Miras Merkezine iletilmiş olup, Geçici Miras Listemizde yer alan Göbeklitepe’ye ait Dünya Miras Listesi adaylık dosyasının da 1 Şubat 2017 tarihi itibari ile Dünya Miras Merkezine gönderilmesi planlanmaktadır.

Sultan II. Beyazıd Külliyesi (Edirne), Nuruosmaniye Külliyesi (İstanbul), Kibyra Antik Kenti (Burdur), Van Kalesi(Van), Yivli Minare Camii (Antalya), Sivrihisar Ulu Camii (Eskişehir), Bodrum Kalesi (Muğla), Tarihî Malabadi Köprüsü (Diyarbakır) ve Hacı Bayram ve Çevresindeki Tarihî Alanlarının (Ankara), “Dünya Miras Geçici Listesi”ne dâhil edilmesi sağlanmıştır. Adaylık dosyası Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan Kızılırmak Deltası'nın (Samsun) da eklenmesiyle, UNESCO Dünya Miras Geçici Listesindeki varlık sayımız, 69'a ulaşmıştır.

Sergi Faaliyetleri

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Bakanlığımızca, yurtdışında kültür varlıklarımızdan oluşan sergiler açılmakta ya da sergilere eser gönderilerek katılım sağlanmaktadır.

Bu kapsamda; 2016 yılında uluslararası nitelikte 2 sergi yurtdışında, 1 sergi ise yurtiçinde gerçekleştirilmiştir.

2016 yılında, ABD’de “Kral Midas’ın Altın Çağı” ve “Kur’an Sanatı: Türk ve İslam Eserleri Müzesinden Hazineseler” adlı iki serginin açılışı gerçekleştirilmiştir.

Yurtiçinde ise 2016 yılında, TBMM Şeref Holü’nde “Geçmişten Günümüze Tutanak Belge ve Materyalleri” adlı sergi düzenlenmiştir.

2017 yılının ilk aylarında “Kur’an Sanatı: Türk ve İslam Eserleri Müzesinden Hazineseler” adlı sergi ABD’de devam edecek, ayrıca yurtiçinde ve yurtdışında yıl boyunca kültürel zenginliklerimizin tanıtılmasına yönelik sergi çalışmaları sürdürülecektir.

Taşınmaz Kültür Varlıkları Faaliyetleri

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

2016 yılında tespit ve tescil çalışmaları kapsamında; Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulları tarafından 914 sit alanı ile 1.531 taşınmaz kültür varlığı tescillenmiştir. Ülkemizde toplam 15.754 sit alanı, 102 bin 280 taşınmaz kültür varlığı bulunmaktadır.

Korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ile ilgili olarak, çalışmaların bilimsel esaslara göre yürütülmesini sağlamak üzere, “Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu” ile 35 adet “Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu” görev yapmaktadır. Kurullarımızda 2016 yılının ilk 6 ayında, 722 toplantı yapılarak 15.079 karar alınmıştır.

Kültür varlıklarının ve sit alanlarının, etkileşim çevreleriyle birlikte korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla, 2016 yılında koruma amaçlı 7 imar planı çalışmasına devam edilmiş, 6 yeni koruma amaçlı imar planı, yatırım programına alınmıştır. 2017 yılında ise 7 planın daha yatırım programına alınması planlanmaktadır.

Kazı ve Araştırma Faaliyetleri

2016 yılında;

- 108 Bakanlar Kurulu Kararlı Türk Kazısı,
- 29 Bakanlar Kurulu Kararlı Yabancı Kazı,
- 57 Müze Kazısı,
- 22 Kamu Yatırım Alanı Kurtarma Kazısı,
- 149 Kurtarma Kazısı,
- 103 Türk Yüzey Araştırması,
- 7 Yabancı Yüzey Araştırması,
- 5 Sualtı Araştırması,
- 1 Kamu Yatırım Alanları Yüzey Araştırması,
- 25 Yüzey Temizlik Çalışması,

olmak üzere, toplam 509 kazı ve araştırma faaliyeti gerçekleştirilmiş, söz konusu çalışmalar için 18,2 milyon TL ödenek kullanılmıştır.

2017 yılında da 600'e yakın kazı ve araştırma çalışması planlanmakta olup, yerli bilim heyetlerince gerçekleştirilecek kazılara, 40 milyon TL ödenek aktarılması öngörülmektedir.

Öte yandan 2017 yılında; “Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu”nun 39'uncusu, “Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu”nun ise 26'ncısının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Restorasyon Faaliyetleri

2016 yılında 12 restorasyon projesi tamamlanmış, bu projeler için 2.5 milyon TL, 9 uygulama işi için ise 20.5 milyon TL ödenek kullanılmıştır.

Halen 32 restorasyon, 35 proje olmak üzere toplam 67 iş devam etmektedir.

2016 yılında Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB) bulunan illerde toplanan 28.7 milyon TL katkı payı, Bakanlığımız bütçesine aktarılmıştır.

2016 yılında toplanan katkı payları ile; 2 proje, 1 uygulama olmak üzere, toplam 3 iş tamamlanmıştır. Halen 5 proje ve 5 uygulama olmak üzere, toplam 10 iş devam etmektedir.

Ayrıca; 2005 yılından itibaren tescilli taşınmaz kültür varlıkları proje ve restorasyonları için, taşınmaz sahiplerine hibe desteği sağlamaktayız. Bu kapsamda; 2016 yılında mülkiyet sahiplerine:

- 214 taşınmaz için: 4.9 milyon TL proje yardımı,
 - 213 taşınmaz için: 11.3 milyon TL uygulama yardımı,
- olmak üzere toplam: 16.2 milyon TL destek sağlanmıştır.

Yurt Dışı Restorasyon Faaliyetleri

Bakanlığımızca “Yurtdışında Bulunan Kültür Varlıklarının Proje Bakım Onarım ve Restorasyon İşleri” kapsamında, toplam 7 iş için 2016 yılında 5 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

“Makedonya, Üsküp Kurşunlu Han Projelerinin Yapımı” işi 2016 yılında da devam etmekte, diğer işler için ise ihale çalışmalarının önümüzdeki süreçte gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Kamulaştırma ve Takas Faaliyetleri

Bakanlığımızca, üzerinde taşınmaz kültür varlığı bulunan tescilli taşınmazlar ile sit alanlarında kalan ve kesin yapılanma yasağı getirilen özel mülkiyetteki taşınmazlar kamulaştırılmakta veya Hazine arazileri ile takas edilmektedir. Yapılan bu çalışmalarla, sit alanlarında kalan taşınmaz maliklerinin mağduriyetleri giderilmektedir.

Bakanlığımız kamulaştırma ödeneği, 2003 yılına kıyasla 2016 yılında 38 kat artmış, bugüne kadar toplam 198.5 milyon TL kamulaştırma ödeneği kullanılmıştır.

2016 yılında, 17 ilde toplam 88 taşınmazın kamulaştırma çalışmalarına başlanmıştır. 2017 yılında da, önceki yıllarda başlatılan kamulaştırma çalışmalarına devam edilecektir.

Teşvik ve Sponsorluk

Kültür ve sanat alanında faaliyet gösteren yatırımcı ve girişimcileri teşvik kapsamında; 2006 yılından bugüne kadar, 94 kültür belgesi düzenlenerek 2009-2016 yılları arasında 16 tesise toplam 868 bin TL enerji desteği geri ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca; kültürel alanda sponsorluğun teşviki amacıyla, 2008 yılından bugüne kadar 86 kurum ve kuruluşa vergi indirimi sağlanmıştır. 2017 yılında da bu teşviklerin artarak devam ettirilmesi planlanmaktadır.

2017'de Planlanan Restorasyon Faaliyetleri

Proje İşleri

- Ankara Augustus Mabedi Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Statik ve Çevre Düzenleme Projeleri Yapımı,
- Bursa İznik Surları 2. Etap Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Mühendislik ve Çevre Düzenleme Projeleri Yapımı,
- İzmir Basmane Semti Sokak Sağıklaştırma Proje Yapımı,
- Samsun Gazi Müzesi Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Teşhir, Tanzim, İnşaat, Makine ve Elektrik Projeleri,
- Edirne Eski Saray Cihannüma Köşkü Revize Projelerinin Yapımı,
- Topkapı Sarayı Deavi Kasrı, İncili Köşk ve Bâb-ı Hümayun Köşkü Proje Yapımı,

- Topkapı Sarayı Müzesi 1. Avluda Bulunan 9. ve 10. Yüzyıllara Ait Kalıntıların Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Mühendislik ve Alana Ait Çevre Düzenleme Projelerinin Yapımı.

Uygulama İşleri

- Kayseri Güpgüpoğlu Konağı Onarımı ve Restorasyonu,
- Mersin Mamure Kalesi İkmal Restorasyonu,
- Trabzon Sümela Manastırı Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi (DOKAP),
- Edirne Türk Ocağı Restorasyonu,
- İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hizmet Binası (Recep Peker Köşkü) Onarımı,
- Rami Kışlası Restorasyonu (1. Etap),
- Topkapı Sarayı Beşir Ağa Camii Restorasyonu ve Teşhir-Tanzimi,
- Eski Teşvikiye Gülhane Hastaneleri Onarımı,
- İstanbul Darphane-i Amire Binalarının 1. Etap (3 ve 13 no.lu bina) Onarımı ve Çevre Düzenlemesi,
- İstanbul Sur-u Sultani Surları Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi (1. Etap),

- Topkapı Sarayı Harem Yapıları 3. Etap (Karaağalar Taşlığı, Dolaplı, Şadırvanlı Sofa, Karaağalar Koğuşu- Mescidi-Hamam ve Tuvaleti, Şehzadeler Dairesi ve Hamamı, Kızlarağası Daireleri, Kızlarağası Hamamı ve Cüceler Koğuşu) Restorasyonu ve Teşhir Tanzimi,
- Yıldız Sarayı Kızlar Ağası Dairesi, Sera Yapıları Harem Kapısı Onarımı ve Çevre Düzenlemesi,
- Yıldız Sarayı Cihannüma Köşkü Onarımı ve Teşhir-Tanzimi

Müzecilik Eğitimi

2011-2016 yıllarında Japon Vakfı, Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü ve ICOM ile işbirliği içerisinde gerçekleştirilen müzecilik eğitimlerine 2017 yılında da devam edilecektir.

Müzecilik Çalıştayı

“2. Uluslararası Müzecilik Çalıştayı” 11-15 Nisan 2016 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, Çalıştay’ın 2017 yılında da yapılması planlanmaktadır.

**YATIRIM VE İŞLETMELER
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

TURİZMİN GELİŞTİRİLMESİ

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemiz, 2015 yılı itibarıyla dünyanın en fazla turist çeken 6'ncı ülkesi konumundadır. Bu başarı, son 12 yılda büyük ivme kazanan teşvik politikalarımız sayesinde elde edilmiştir.

Dünyada ve bölgemizde yaşanan ekonomik ve siyasi sorunlar nedeniyle, 2015 yılında ülkemizi ziyaret eden turist sayısı, 2014 yılına göre %0,84'lük bir azalışla 39 milyon 478 bin kişi olmuştur. 2016 yılı Ocak-Haziran döneminde ülkemizi ziyaret eden turist sayısı, 2015 yılının aynı dönemine göre, %20,71 azalış göstererek 13 milyon 62 bin kişi olarak gerçekleşmiştir.

Turizm gelirimiz, 2015 yılı itibarıyla TÜİK verilerine göre 31.5 milyar dolardır. 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde 12 milyar dolar olan turizm gelirimiz 2016 yılı Ocak-Haziran döneminde %28'lik bir azalış göstererek 9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu olumsuz gelişmelere rağmen, Dünya Turizm Örgütü verilerine göre, ülkemiz turizm gelirinde sıralamasını koruyarak 2015 yılında dünyada 12'nci sırada yer almıştır.

A Grubu Seyahat Acentalarına Destek Faaliyetleri

Turizm sektörünün desteklenmesi çalışmalarını kapsamında;

1 Nisan-31 Mayıs ve 15 Eylül-30 Kasım 2015 tarihleri arasında Antalya, Gazipaşa-Alanya, Dalaman, Milas Bodrum ve İzmir Adnan Menderes Havalimanlarına tarifersiz uçak seferleri ile turist getiren seyahat acentaları desteklenmiş, bu kapsamda 18 adet A grubu seyahat acentasına, toplam 30 milyon ABD Doları ödeme yapılmıştır.

2016 yılında da turizm sektörünün desteklenmesine devam edilmiştir. 1 Nisan -31 Aralık 2016 tarihleri arasında; Antalya Gazipaşa-Alanya, Antalya, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum havalimanlarına tarifeli ve tarifersiz (charter), İzmir Adnan Menderes ve Kütahya Zafer havalimanlarına ise tarifersiz (charter) uçak seferleriyle turist getiren A grubu seyahat acentalarına, uçak seferi başına 6.000 ABD Doları destek verilmesi uygulamasına devam edilmektedir.

Destekleme kapsamında ayrıca; 200 ve daha fazla koltuk sayısına sahip uçaklarla yapılan tarifersiz (charter) uçak seferlerinde en az 150 yolcu getirmek kaydıyla, 1 Haziran-31 Aralık 2016 tarihleri arasında, uçak seferi başına 7.800 ABD Doları ödenmesi uygun görülmüştür.

Enerji Destekleri

2006 yılından itibaren belgeli turizm yatırım ve işletmelerine verilen enerji desteği, 2013 yılı itibarıyla sadece çevreye duyarlı turizm tesislerine verilmeye başlanmış olup, bu kapsamda;

- 2013 yılında 778 firmaya : 54 milyon TL,
 - 2014 yılında 1.062 firmaya: 32 milyon TL,
 - 2015 yılında 314 firmaya: 12 milyon TL,
 - 2016 yılı (9 ay) 120 firmaya: 13.3 milyon TL,
- destek verilmiştir.

Alt Yapı Yatırım ve Destekleri

Türkiye Turizm Stratejisi 2023 hedefleri çerçevesinde; Turizm Merkezleri ve Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde, turizmin çeşitlendirilmesi ve turizm sezonunun tüm yıla yayılmasına yönelik olarak etüt, proje ve planlama çalışmaları için, 2016 yılı bütçesinden 15 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Turizm Merkezleri, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile turizm potansiyeli arz eden yerlerde çevre düzenlemesi ve altyapı uygulamalarında yerel yönetimlere, maddi, teknik ve kontrollük desteği vermekteyiz. Bu kapsamda 2016 yılında;

- Turizm Yatırımlarını Destekleme Projesi için : 48 milyon TL,
- Kış Turizmi Altyapı Uygulamaları Projesi için : 50 milyon TL,
- Termal Turizm Altyapı Uygulamaları Projesi için: 32.5 milyon TL ödeneğinin, yıl sonuna kadar kullanılması planlanmaktadır.

Mavi Bayrak

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemizde 2016 yılında, Mavi Bayrak Programı kapsamında;

- 444 plaj,
- 21 marina,
- 12 yat limanı

Mavi Bayrak almaya hak kazanmıştır. Mavi Bayrak sıralamasında, ülkemiz 444 plaj ile 2016 yılında da dünya genelinde 2.'liğini korumuştur.

Tahsis İşlemleri

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Bakanlığımızca, turizmi teşvik çalışmaları kapsamında kamu taşınmazlarının tahsisine ilişkin iş ve işlemler de yürütülmekte olup, 2016 yılında, 25 ilde toplam 93 taşınmaz için başvuru yapılmış ve 17 taşınmaz için ön izin verilmiştir.

Seyahat Acentaları

2016 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla; 6.778 merkez, 2.400 şube olmak üzere, toplam 9.178 seyahat acentası, işletme belgesi ile faaliyet göstermektedir.

Konaklama Tesisleri

2016 yılı Eylül ayı itibarıyla, Bakanlığımızdan;

- İşletme Belgesi: 873 bin yataklı 3.471 tesis,
- Yatırım Belgesi: 304 bin yataklı 1.037 tesis,

bulunmaktadır. Bunların 357'si, "Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi" belgesi almaya hak kazanmıştır.

Deniz Turizmi Tesisleri

Ayrıca Bakanlığımızdan;

- Turizm işletmesi belgesi, 11.013 yat bağlama kapasitesine sahip 31 deniz turizmi tesisi,
- Turizm yatırımı belgesi, 3.755 yat bağlama kapasitesine sahip 10 deniz turizmi tesisi,
- Turizm yatırımı belgesi, 1 kruvaziyer gemi limanı, mevcuttur.

Yine Bakanlığımızdan belgeli;

- 1.537 yat kapasiteli 1.141 Türk Bayraklı yat işletmesi,
- 609 yat ve 5.130 yatak kapasiteli 26 yabancı bayraklı yat işletmesi,
- 18.958 yolcu kapasiteli 52 yüzer deniz turizmi araçları işletmesi,
- 107.972 yolcu kapasiteli 1.616 günübirlik gezi teknesi işletmesi,

faaliyet göstermektedir.

TURİZMİN ÇEŞİTLENDİRİLMESİ

Sağlık ve Kış Turizmi

Sayın Başkan Değerli Komisyon Üyeleri;

Bakanlığımızca bugüne kadar, 73 Termal Turizm Merkezi ve 3 Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi ilan edilmiştir.

“Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Programı” kapsamında, Bakanlığımızca ülke genelinde ilan edilen 73 Termal Turizm Merkezi ve 3 Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde termal sağlık turizmi hizmeti sunan veya sunabilecek tesislerin envanterinin çıkartılması, potansiyel tespiti ve fizibilite çalışmalarının tamamlanması için ayrılan 2016 yılı bütçesi, 1.5 milyon TL’dir.

Ayrıca Program kapsamında; Bakanlığımızca önerilen 5 bölgede (*Afyonkarahisar Ömer Gecek, Ankara Haymana, Yalova, Nevşehir Kozaklı ve Eskişehir Kızılınler Termal Turizm Merkezlerinde*) çevre düzeni planı, imar planı çalışmaları ile jeotermal su dağıtım projelerinin hazırlanarak yapılması planlanmaktadır. Bununla birlikte, ülke genelindeki termal bölge ve merkezlerde kaynak koruma

alanı etüt çalışmaları, jeolojik ve jeoteknik etüt, sondaj, su dağıtım proje ve uygulamalarının yapılması hedeflenmektedir.

Bakanlığımızca kış sporları turizminin geliştirilmesi amacıyla ilan edilen toplam 28 Turizm Merkezi/Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinin 23'ünün planları tamamlanmış olup, yaklaşık 80.000 yatak kapasitesine ulaşılması hedeflenmektedir.

Öte yandan, turizminin çeşitlendirilmesi çalışmaları kapsamında; kış turizminin ülkemizdeki potansiyelinin tespiti ve öncelikli alanların belirlenmesi amacıyla, Bakanlığımız tarafından "Kış Turizmi Strateji Belgesi ve Eylem Planı" hazırlanmaktadır. Bu çalışma için öngörülen 2016 yılı bütçesi 2 milyon TL'dir.

Yayla Turizmi ve Karadeniz

Karadeniz Bölgesinde yer alan yaylaların bütüncül bir planlama yaklaşımı ile değerlendirilmesi, yayla turizminin konaklama olanaklarının geliştirilmesi ve konaklama sürelerinin arttırılmasına yönelik planlama çalışmaları, Bakanlığımızca sürdürülmektedir.

Doğu Karadeniz Projesi kapsamında kalan illerde 31 Turizm Merkezi ile 4 Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi yer almakta olup, buralarda öncelikle üst ölçekli çevre düzeni planı çalışmaları başlatılmıştır. Takiben, alt ölçekli nazım imar ve uygulama imar planı çalışmaları yapılacaktır.

Kültür ve Doğa Turizmi

Kültür ve doğa turizmi çerçevesinde;

- Kapadokya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde; fizikî planların tamamlanması ve alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.
- Kuzey Van Gölü Selçuklu Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde; 350.000 hektarlık alanda 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı onaylanmış olup, alt ölçek planlama çalışmaları sürdürülmektedir.
- Elazığ-Tunceli Fırat Havzası Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesinde; 1/25.000 ölçekli planlama çalışmaları yürütülmekte olup, çevre düzeni planının onaylanmasını takiben alt ölçekli 1/5000 ölçekli nazım imar planı ile 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı çalışmaları yürütülecektir.

KÜLTÜR MERKEZLERİ

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri;

Ülkemizde; içerisinde çok amaçlı salonlar, kütüphane, müze, sergi salonları, atölyeler, müzik, bale ve halk oyunları çalışma salonları, yönetim mekânları ile teknik mekânlar bulunan ve Bakanlığımızca yapılan 107 kültür merkezi faaliyettedir. Bu merkezlerin 79'u Bakanlığımıza bağlı olarak, 28'i ise yerel idarelere tahsisli olarak hizmet vermektedir.

Kültür merkezlerimiz, her yaştan insanımızın geleneksel ve modern sanat etkinliklerine aktif olarak katıldığı, şehir ve kültür olgusunu

pekiştiren, şehrin kültür hafızası olacak şekilde “Hayat Boyu Kültüre Katılım Merkezleri” olarak yeniden yapılandırılmaya başlanmıştır.

2002 yılı sonunda toplam 42 kültür merkezi bulunmaktayken, 2003-2015 yılları arasında 63 kültür merkezinin yapımı tamamlanarak, büyük bir başarıya imza atılmıştır.

2016 yılı içerisinde, 3 kültür merkezi daha hizmete hazır hale getirilmiş olup, 4 kültür merkezi inşaatının ise yılsonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır.

Proje ve ihale çalışmaları devam eden;

- Sivas,
- Ardahan,
- Konya Cihanbeyli,
- Hatay Kırıkhan,
- Ordu Ünye,
- Adana Tufanbeyli,
- Çanakkale Ezine,

olmak üzere 7 yeni kültür merkezinin yapımına başlanılacaktır.

Ayrıca, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarının kültür merkezi ve kültür evi niteliğindeki projelerine destek kapsamında; 2016 yılı eylül ayı itibarıyla, 10 kamu kurumuna 3 milyon TL yatırım desteği sağlanmış olup, yılsonuna kadar toplam 12 milyon TL destek sağlanması hedeflenmektedir. Tamamen hibe niteliğinde olan bu destekler, 2017 yılında da devam edecektir.

Başkentimize dünya standartlarında bir konser salonu kazandırmak amacıyla yapımına başlanan ve 2017 yılında Bakanlığımız bütçesinden 113 milyon TL ayrılan “Ankara Cumhurbaşkanlığı

Senfoni Orkestrası Konser Salonu”nun, 2019 yılında bitirilmesi planlanmaktadır.

Öte yandan 5 “yeni konsept kültür tesisi” için ise proje çalışmaları devam etmektedir.

TANITMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Dünyada 1.2 milyara yakın turist sayısı ve 1.4 trilyon dolar gelir ile önemli bir güce kavuşan turizm sektörü; ülkeler arasında yoğun rekabetin yaşandığı bir platforma dönüşmüş durumdadır. Bu da; “tanıtım/pazarlama”, “imaj/algı yönetimi” ve “markalaşma” faaliyetlerine ağırlık verilmesini gerektirmektedir.

Teknolojik gelişmelerle birlikte, uluslararası turizmde internetin ve sosyal-dijital-mobil mecraların kullanımı, tanıtım faaliyetlerini doğrudan etkilemektedir.

Bu gelişmeler ışığında Bakanlığımız; destinasyon yönetimi ve pazarlamasının önünü açmaya yönelik global tanıtım ve pazarlama faaliyetlerini, 40 ülkede bulunan 45 Kültür ve Tanıtma Müşavirliği/Ataşeliği aracılığıyla yürütmektedir.

Reklam Faaliyetlerimiz ve Global İmaj Kampanyası

Turizm ve seyahat endüstrisinin tanıtım çalışmalarını artan bir hızla dijital ve sosyal mecralara kaydırıldığı gerçeğinden hareketle, 2 yıl önce global düzeyde başlatılan “Turkey Home of” kampanyası çerçevesinde; imaj/algı yönetimi stratejimiz, 2016 yılında da çeşitlendirilerek sürdürülmüştür.

Bu çerçevede; sosyal medya mecralarında açılan hesaplarda, çok sayıda görsel, video ve içerikler paylaşılarak milyonlarca kişiye doğrudan ulaşım sağlanmaktadır. Kampanyamız, 7 milyona yaklaşan sosyal medya takipçi sayısı ile dünya genelinde turizm tanıtımı yapan organizasyonlar arasında 2. sıraya yükselmiştir.

“Turkuaz” Tanıtım Filmi

Tanıtımda THY ile işbirliğimizin güzel bir örneği olan “Turkuaz” tanıtım filmimiz, ilgili pazarlarımızın TV kanalları ve Youtube kanalları ile Facebook sayfamızda yayımlanmaktadır. Filmimiz, 2016 yılında “Uluslararası Turizm Film Festivalleri Komitesi” tarafından çeşitli ülkelerde koordine edilen, uluslararası turizm film festivallerinde, birçok dalda ödül alarak ülkemiz tanıtımına katkı sağlamıştır.

Kültürel Diplomasi ve Halkla İlişkiler Araçlarının Kullanımı

Olimpiyat’ta ve UEFA’da Yürütülen Ülke İmaj Çalışmaları

Avrupa’nın en prestijli kulüpler arası basketbol ligi kabul edilen ve milyonlarca izleyicinin takip ettiği Euroleague organizasyonuna ilk kez “global partner” olarak katılım sağlanarak çok çeşitli tanıtım faaliyetleri yürütülmüştür. 2016-2017 sezonunda da 500’ü aşkın maç boyunca, yaklaşık 20 ülkede ve 55 şehirde devam edecek şekilde daha kapsamlı bir işbirliği çalışması yürütülmektedir.

Yine bu mecrada THY ile işbirliğimiz başarılı bir şekilde sürmüştü ve neticesinde, bu büyük organizasyonun 2017 Dörtlü Final Maçları İstanbul’a kazandırılmıştır.

Rio Olimpiyatları

5-21 Ağustos 2016 tarihleri arasında Brezilya’nın Rio de Janeiro kentinde düzenlenen 2016 Yılı Yaz Olimpiyatları ve Paralimpik Oyunlarında, 3 ay boyunca açık hava mecralarında yapılan reklamlarla, milyonlarca izleyiciye ulaşılmıştır.

Avrupa Meydanı- Place de l'Europe

18 Haziran-10 Temmuz tarihleri arasında ve 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası süresince, 24 ülkenin tanıtımının yapılmasına imkân sağlayan ve Paris'te düzenlenen "Avrupa'nın Meydanı" etkinliğine "Safranbolu Evi" konsepti ile katılım sağlanmıştır. Etkinlikte ayrıca, Türk mutfağı ve ebru sanatının tanıtımı da gerçekleştirilmiştir.

İspanya San Sebastian Gastronomika Kongresi ve Fuarı

San Sebastiyen Gastronomika, 18 yıldan bu yana bu alanda düzenlenen en önemli uluslararası etkinlik olup, Gastronomi Kongresi, Gastronomi Fuarı ve açık hava festivalinden oluşmaktadır.

01-05 Ekim 2016 tarihleri arasında düzenlenen kongrede/fuarda, Türkiye konuk ülke olarak yer almıştır. Gastronomika, 40 ülkenin katılım sağladığı, dünyanın en prestijli gastronomi etkinliğidir. Bu kapsamda; Türk mutfağının yurtdışındaki en büyük tanıtım faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Taste of London

Bakanlığımız, 15-19 Haziran 2016 tarihleri arasında Londra Regent Park'ta gerçekleştirilen dünyanın en ünlü yiyecek, içecek ve yaz eğlencesi festivali Taste of London'a "resmî destinasyon ortağı" olarak katılmış; festival süresince İngiliz ziyaretçiler, Regent Park'taki Türkiye çadırında ünlü Türk aşçıları tarafından hazırlanıp sunulan eşsiz lezzetleri tatma ve aktivitelere katılma şansına sahip olmuştur.

Uluslararası Turizm Fuarlarına Katılım

2016 yılı boyunca 57 ülkede toplam 118 turizm ihtisas fuarına katılım sağlanmış olup, 2017 yılında da özel sektör ile birlikte tespit edilen 56 ülkede 112 fuara katılım planlanmaktadır.

Kanaat Önderlerinin ve Sektör Temsilcilerinin Ülkemizde Ağırlanması

2016 yılında, Bakanlığımızca 1.607 kanaat önderi ve seyahat sektörü temsilcisi ülkemizde ağırlandı.

Likya Yolunda Masallar Projesi

Likya Yolunu deneyimlemek üzere, 12 ülkeden 16 yabancı gazeteci ve seyahat “blogger”ı ile “instagrammer”, 9-14 Mayıs 2016 tarihlerinde ülkemizde konuk edilmişlerdir. Proje sonunda ilgili ülkelerde çok sayıda makale, yayın ve haber yer almıştır.

**KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Kütüphanecilik Hizmetleri

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Kadim kültürümüzün ana unsurlarından biri olan ve bilginin toplumun hizmetine sunulduğu kütüphanelerimizi yaşayan mekânlara dönüştürme faaliyetlerimiz, her geçen gün daha da artmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı 1.131 halk ve çocuk kütüphanesi ile 6 Edebiyat Müze Kütüphanesi olmak üzere, toplam 1.137 kütüphanede hizmet verilmektedir.

2016 yılında Bakanlığımız tarafından, modern kütüphanecilik anlayışı çerçevesinde, nitelikli kütüphanecilik hizmetinin verileceği 7 yeni kütüphane daha hizmete açılmıştır.

2012-2016 yılları arasında 41 kütüphanemizin yeniden yapılandırılması çalışmaları tamamlanmış olup, yeniden yapılandırma çalışmaları süren 28 kütüphanemiz için ise, 21 milyon TL ödenek ayrılmıştır. Ayrıca, 24 kütüphane binası yapımı için de 2016 yılında 13 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Yerleşik kütüphanelerimizden yararlanamayan vatandaşlarımız için, “İnsan kütüphaneye gidemiyorsa, kütüphane insanın ayağına gelir” ilkesinden yola çıkarak her ilimize bir gezici kütüphane aracı alınması çalışmalarımız devam etmektedir. Bu çerçevede; 2016 yılında eklenen 15 yeni araç ile toplam 42 gezici kütüphanede halkımıza hizmet verilmektedir.

2016 yılında, kütüphanelerimizi kitap ve kitap dışı materyallerle zenginleştirmek amacıyla, toplam 16 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

2016 yılında satın alınan 1.4 milyon kitap ile kütüphanelerimizdeki toplam kitap sayısı, 18.5 milyona ulaşmıştır.

Kütüphanelerde güvenliğin sağlanması, işlemlerin daha hızlı gerçekleştirilebilmesi için 10 kütüphanemizde Radyo Frekanslı ile Tanımlama (RFID) sistemi kurulmuş olup, 8 kütüphanede ise kurulum çalışmaları tamamlanmak üzeredir. 2017 yılında da 10 kütüphanemize daha sistemin kurulması planlanmaktadır.

Yaşayan mekânlara dönüşen kütüphanelerimizde, 2016 yılında, 3.102 çeşit kültürel etkinlik düzenlenmiş ve bu etkinliklere 591.003 kişi katılmıştır.

Edebiyat Müze Kütüphaneleri

Kültürümüzün önemli edebî şahsiyetleri adına Bakanlığımızca açılmış olan 6 edebiyat müze kütüphanesi hizmet vermeye devam etmektedir:

- Ankara Mehmet Âkif Ersoy Edebiyat Müze Kütüphanesi,
- Adana Karacaoğlan Edebiyat Müze Kütüphanesi,
- Diyarbakır Ahmet Arif Edebiyat Müze Kütüphanesi,
- İstanbul Ahmet Hamdi Tanpınar Edebiyat Müze Kütüphanesi,
- Erzurum Erzurumlu Emrah Edebiyat Müze Kütüphanesi,
- Kütahya Evliya Çelebi Edebiyat Müze Kütüphanesi,

Edebiyat müze kütüphanelerinde; buralara adını veren şahsiyetler hakkında yazılmış çalışma veya eserlerden oluşturulmuş özel koleksiyonlar, objeler ve o yörede üretilmiş yazma eserlerin tıpkıbasımları bulunmaktadır. 2017 yılında Trabzon, İzmir, Kahramanmaraş ve İstanbul Büyükkada'da Edebiyat Müze Kütüphanesi açılmasına yönelik çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

TEDA Destekleri

Türk kültürünün, sanatının ve edebiyatının yurtdışına açılması, yeni kültür eserlerinin üretiminin teşvik edilmesi ve destekleyici tedbirler alınmasına devam edilmektedir. Bu amaçla; TEDA kapsamında yurtdışındaki yayıncı kuruluşlara, eserlerimizin yurtdışında çevirisi ve baskısı için destek sağlamaktayız.

Bu kapsamda; 2005-2015 yılları arasında, toplam 65 ülkeden başvuran 474 farklı yayınevi ile 483 yazarımıza ait 2.001 eser için destek verilmiştir. Bu eserlerden 1.662'si yayımlanmış ve okurlarıyla buluşmuştur. 2016 yılı sonuna kadar 300 eserin daha desteklenmesi öngörülmektedir. TEDA Projesi kapsamında 2017 yılında da destekler sürdürülecektir.

Edebî Çeviri Atölyeleri

Edebî eserlerimizi yabancı dillere çeviren veya yabancı eserleri dilimize kazandıran çevirmenlerin deneyim kazanmasına yardımcı olmak amacıyla, “iki dilli edebî çeviri atölyeleri” düzenlemekteyiz.

2015 yılında 10 farklı edebî çeviri atölyesinde 92 çevirmen, 20 moderatör kılavuzluğunda deneyim paylaşma imkânı bulmuştur. Bu yılsonuna kadar, 13 edebî çeviri atölyesinin daha düzenlenmesi planlanmaktadır.

Alman Dışişleri Bakanlığı işbirliği ile 2010 yılından bu yana, “Tarabya Çeviri Ödülü” kapsamında 20 çevirmene para ödülü verilmiş ve 6 çevirmene çalışma bursu sağlanmıştır. 2017 yılında da söz konusu ödül ve burslar verilmeye devam edilecektir.

Yazım Desteği

Türk Edebiyatı alanında özgün eserlerin üretilmesini ve yayımlanmasını özendirmek ve geliştirmek amacıyla uygulanan yazım desteği kapsamında, bugüne kadar 517 başvuru yapılmış olup, “Edebiyat Eserlerini Destekleme ve Değerlendirme Kurulu” kararınca, 25 yazara destek verilmiştir.

2016 yılında ise yazım desteği kapsamında 147 başvuru yapılmış olup, değerlendirme süreci devam etmektedir.

Kitap Fuarları

2016 yılında biri onur konuğu statüsünde olmak üzere, 10 uluslararası kitap fuarına iştirak edilmiştir. Yılsonuna kadar 3 uluslararası kitap fuarına daha katılım sağlanacaktır.

**MİLLÎ KÜTÜPHANE
BAŞKANLIĞI**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Koleksiyonunda bulunan milyonlarca basma kitap, nadir ve yazma eser, çeşitli kitap dışı materyaller, süreli yayınlar ve elektronik kaynakları ile Türkiye'nin en büyük arşiv kütüphanesi ve Türk Milletinin kültürel hafızası olan Millî Kütüphaneden, 2016 yılında 600 binden fazla kullanıcı yararlanmıştır.

Millî hafızanın korunması ve aktarılması kapsamında, Millî Kütüphane bünyesinde tematik alt kütüphaneler geliştirme çalışmaları başlatılmıştır.

Ayrıca; millî kültürün tanıtımına katkı sağlamak ve tarihî şahsiyetlerle ilgili yayın içeriğini bir araya getirmek amacıyla, "Hoca Ahmet Yesevî Bibliyografyası" ve "Fuat Köprülü Bibliyografyası" yayımlama çalışmalarında sona gelinmiştir.

Öte yandan, Millî Kütüphanemizdeki araştırma ortamının iyileştirilmesi çalışmaları için 1.5 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Millî Kütüphane Koleksiyonunun Görüntülü Sisteme Aktarılması Projesi

2016 yılında Millî Kütüphane koleksiyonunun dijitalleştirilmesi çalışmaları kapsamında, yaklaşık 4.5 milyon poz dijitalleştirme yapılarak toplam 17.5 milyon dijital içerik sağlanmış olup, dijitalleştirme çalışmalarına devam edilmektedir. Koleksiyonumuzda bulunan materyallerin dijital kütüphane veri tabanı üzerinden hizmete sunulması amacıyla, veri depolama sistemi ve arşivleme yazılım temini için, yaklaşık 3 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Millî Kütüphane Ek Depo Yapımı Projesi

Uluslararası kütüphanecilik depolama ve arşivleme standartlarına uygun olarak yapımına başlanan ve 27 arşiv deposundan oluşan ek depo binasının inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Millî Kütüphane Koleksiyon Geliştirme Çalışmaları

Millî Kütüphane Koleksiyonunun zenginleştirilmesi çalışmaları kapsamında, derleme ve diğer sağlama yöntemleriyle, 2016 yılında bugüne kadar 52 bin kitap ve kitap dışı materyal kazandırılmıştır.

Ayrıca, koleksiyonumuzu zenginleştirmek amacıyla, 2016 yılında 1.6 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Türk kültürünü ve edebiyatını uluslararası alanda tanıtmak, kütüphanecilik hizmetlerini desteklemek amacıyla, Millî Kütüphane tarafından yurt içi ve yurt dışındaki kurumlara, 2016 yılında 16 bin kitap, bağış olarak gönderilmiştir.

**TÜRKİYE YAZMA ESERLER
KURUMU BAŞKANLIĞI**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemiz, yazma ve matbu basma eserlerin sayısı bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden birisidir. Ülkemizde en eskileri 10. yüzyıla kadar tarihlendirilebilen, geniş bir coğrafyanın zihinsel fotoğrafını yansıtan ve sayısı yüzbinleri bulan bu eserlerin önemli bir kısmı, Bakanlığımıza bağlı 22 yazma eser kütüphanesinde bulunmaktadır.

Kütüphanelerimizde bulunan eserlerin sayısı kadar, işlenmesi ve günümüz okuyucusunun yararlanabileceği şekilde hizmete sunulması da önem arz etmektedir. Bu amaçla; 2012 yılından itibaren, artan çeviri ve yayım faaliyetleri ile her biri kendi alanında kaynak sayılan yüze yakın eser, ilim ve kültür hayatımıza kazandırılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında her yıl; başta “Bilim ve Felsefe”, “Dinî İlimler”, “Sanat ve Edebiyat” ile “Tarih ve Toplum Bilimleri” alanlarında olmak üzere, ortalama 30 eserin yayımı gerçekleştirilmektedir. Bunların yanı sıra, Fatih Sultan Mehmet’in hususi kitaplığında bulunan temel bazı klasiklerin de yayımına devam edilmektedir.

Tüm bu eserler işlenirken, başta Arapça ve Farsça’dan olmak üzere tercümeleri yapılmakta, Osmanlıca yazılmış eserlerin transkripsiyon çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede basılan eserler arasında; Mütercim Asım Efendi’nin altı ciltlik Kamusu’l-Muhit Tercümesi, Vankulu Mehmet Efendi’nin Vankulu Lügati, Hasîrîzâde Elif Efendi’nin Kur’an Sözlüğü, Yusuf Sıdkî el-Mardinî’nin İhya Tercüme ve Şerhi ile Zemahşeri’nin Keşşâf adlı tefsiri gibi önemli yapıtlar yer almaktadır.

Yine 2017 yılında, Belazuri'den Taberi'ye kadar birçok önemli şahsiyete ait klasik eserin yayımlanması planlanmaktadır.

Yazma Eserlerin Korunması Projesi kapsamında, 137 yazma eserin konservasyonu tamamlanmış, 5.885 esere düşük sıcaklık uygulaması, 13.271 esere ise kuru temizlik yapılmıştır. Topkapı Sarayı Müzesine ait 2.023, İstanbul Arkeoloji Müzeleri Kütüphanesine ait 1.857 yazma eser, sayısal ortama aktarılarak ulaşılabilir hale getirilmiş, Arkeoloji Müzelerindeki tarama işlemi tamamlanmıştır.

Ayrıca; kütüphanelerimizdeki düşük çözünürlüklü 4.340 eser, yüksek çözünürlükte yeniden çekilerek araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Yazma eserlerin daha iyi ortamlarda muhafaza edilmesi için 15 kütüphanenin depoları yenilenmiş, bu kütüphanelere kompakt arşiv sistemi ile radyo frekansı ile tanımlama tabanlı modern sistemler kurularak, milli mirasımız daha sağlıklı bir şekilde koruma altına alınmıştır.

Diğer taraftan; şahısların ellerinde bulunan, sahaflarda ve müzayedelerde satışa sunulan eserler satın alınmakta, bu vesileyle hem kültürel mirasımızın kaybolmaması sağlanmakta hem de kütüphane koleksiyonları zenginleştirilmektedir. Nitekim, bugüne kadar yaklaşık 10 bin eser satın alınarak kütüphane koleksiyonlarına eklenmiştir.

**SİNEMA GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemizin kültürel ve ekonomik hayatına önemli katkılar sağlayan sinema sektörümüz, ulusal ve uluslararası alanda son yıllarda hızlı bir değişim ve gelişim göstermektedir.

Bu gelişimi desteklemek amacıyla, Bakanlığımızca 2016 yılında;

40 uzun metraj kurgu film yapım projesine	: 23.4 milyon TL,
62 belgesel film yapım projesine	: 3.9 milyon TL,
51 senaryo yazım projesine	: 585 bin TL,
43 kısa film yapım projesine	: 575 bin TL,
4 animasyon film yapım projesine	: 100 bin TL,

olmak üzere, toplam 28.5 milyon TL kaynak aktarılmıştır.

Ayrıca sinema alanında; 32'si yurtdışında olmak üzere, toplam 104 etkinliğe 17.5 milyon TL destek verilmiştir.

2016 yılı Ekim ayı itibarıyla, 111 yeni yerli film vizyona girmiş ve yerli film izlenme oranı %48 olmuştur. Toplam izleyici sayısı 43 milyonu aşan ülkemiz, son 5 yılda yerli film izlenme oranında Avrupa'da ilk sırada yer almaktadır.

Bakanlığımızın sinema sektörüne aktardığı desteklerin de etkisiyle, 2002 yılında vizyona giren yerli film sayısı sadece 9 iken, 2015 yılında rekor kırarak 139'a ulaşmış, 2016'da ise bu rakam Ekim ayı itibarıyla 111'i bulmuştur.

Film üretiminde Bakanlığımızın katkısıyla sayısal artışın yanı sıra, nitelikli yapımların da ortaya çıkması ve Cannes, Berlin, Venedik ve Busan gibi dünyanın en önemli uluslararası festivallerinde ödüller alınması, Türk sinemasının bir marka olma yolunda yürüdüğüünün göstergesidir.

Türk film sektörü; sinema filmleri ve dizileriyle; yurtiçi ve yurtdışında milyonlarca seyirciyle buluşarak Türkiye'nin ekonomik dinamizmi, gelişimi ve uluslararası tanıtımına stratejik olarak katkı sağlar duruma gelmiştir.

Bakanlığımız sinema alanında yürüttüğü politikaları; millî kültür, yumuşak güç, kültürlerin etkileşimi, turizm potansiyeli ve ekonomik unsurlar bağlamında değerlendirmekte, destek mekanizmalarını bu doğrultuda sürdürmektedir.

2017 yılında da sinema alanındaki desteklerimiz, etkin ve verimli bir şekilde sürdürülecektir.

**TELİF HAKLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemizde güçlü bir telif hakları sistemiyle fikir ve sanat eserlerinin etkin bir şekilde korunması ve nitelikli üretimin teşvik edilmesi çalışmalarımız devam etmektedir.

5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu Değişikliği

Telif hakları ile ilgili mevzuatın uluslararası standartlara ulaştırılmasına yönelik değişiklik çalışmaları, paydaşlarla birlikte katılımcı bir anlayışla sürdürülmektedir.

Bandrol Uygulaması

Korsanla mücadelede en etkili araçlardan olan bandroller, Bakanlığımızca bastırılmaktadır. 2016 yılında 310 milyonu kitap bandrolü, 7 milyonu sinema-müzik-bilgisayar oyunu bandrolü olmak üzere, toplam 317 milyon bandrol kullanılmıştır. 2016 yılında 500 milyon bandrol basımı için 3.4 milyon TL harcanmış olup, 2017 yılında da bu amaçla 4.7 milyon TL ödenek kullanılması planlanmaktadır.

Akıllı Telefonla Bandrol Denetimi Projesi

Korsanla mücadele denetimlerinin yaygınlaştırılması hedefiyle başlatılan proje kapsamında, bandrol denetiminin akıllı telefonlar üzerinden yapılması ile ilgili çalışmalar test aşamasına gelmiştir.

Korsanla Mücadele Denetimleri

Korsanla mücadele amacıyla oluşturulan ve 81 ilde faaliyet gösteren denetim komisyonlarının denetim giderleri, Bakanlığımız bütçesinden karşılanmaktadır.

Korsanla mücadele kapsamında, 2016 yılının ilk 8 ayında 546 operasyon gerçekleştirilerek 1.5 milyon korsan materyal ele geçirilmiştir.

Korsanla mücadelede teknik alt yapının güçlendirilmesini teminen, karekod sistemine sahip yeni nesil bandrollerin orijinalliğinin tespiti ve esere ilişkin bilgilere ulaşılmasını sağlayan “karekod okuyucu cihaz” sayısının 2017 yılı içerisinde arttırılması ve 100 adet cihazın daha il denetim komisyonlarına dağıtılması planlanmaktadır.

Uluslararası Etkinlikler

Dünya Fikrî Mülkiyet Örgütü'nün (WIPO) Ekim 2016'da gerçekleştirilen 56. Genel Kurulunda, ülkemizin kültürel değerlerinin tanıtılması amacıyla “Türk Kültürü ve Coğrafi İşaretler Sergisi” açılmıştır.

Destek Faaliyetleri

Fikrî mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi kapsamında; kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesine yönelik olarak, 2016 yılının ilk 9 ayında 63 projeye 22 milyon TL mali destek sağlanmıştır.

Eğitim ve Bilinçlendirme Faaliyetleri

“Emek Veriyorum” Kamu Spotu

Korsanla mücadelede kamuoyu bilincinin arttırılması amacıyla, “Emek Veriyorum” başlıklı 45 saniyelik bir kamu spotu hazırlanarak ulusal TV kanallarında yayımlanmıştır.

“Aklıma Bir Fikir Geldi” Korsanla Mücadele Üniversitelilerarası İletişim Fikirleri Yarışması

Bakanlığımız desteğiyle, Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği tarafından 2009 yılından bu yana devam eden proje kapsamında düzenlenen “Korsanla Mücadele Üniversitelilerarası İletişim Fikirleri Yarışması”nın 8’incisi, bu yıl gerçekleştirilmiştir.

Korsanla Mücadele Temalı “Esere Saygılı, Korsana Karşıyız” Slogan ve Logo Yarışması

Bakanlığımız desteğiyle, Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği tarafından 2016 yılı içerisinde ikincisi gerçekleştirilen proje kapsamında, Türkiye genelinde 7 bölgede okuyan ortaokul ve lise (toplam 30.000 okul) öğrencileri ve çalışanlarına yönelik bilgilendirme seminerleri düzenlenmiş, korsanla mücadele temalı ulusal çapta slogan ve logo yarışması düzenlenmiştir.

Ayrıca, telif hakları ve korsanla mücadele kapsamında;

- ***Telif Hakları ve Korsanla Mücadele Temalı Karikatür ve Afiş Yarışması,***
- ***Kitap Okumayı Sevdirmeye ve Özendirme ile Telif Bilincinin Geliştirilmesi Projesi***

Bakanlığımızca desteklenen diğer projelerdir.

“Medeniyet Köprüsü Beş Şehirli” Kitabı Tanıtım Filmleri

“Şehir-İnsan Medeniyet Köprüsü: Örnek Kişilikler Projesi” kapsamında hazırlanan “Medeniyet Köprüsü Beş Şehirli” adlı kitabın ve kitapta yer alan değerli kültürel şahsiyetlerimizin (Ahmed Süheyl Ünver, Ali Fuad Başgil, Ekrem Hakkı Ayverdi, Fethi Gemuhluoğlu, Mahir İz) genç nesillere tanıtılmasına katkı sağlanması amacıyla oluşturulan tanıtım filmlerine, malî destek sağlanmıştır.

Dijital Arşiv Projesi

2016 yılında arşivlerimizde bulunan sinema ve müzik eserlerine ait 7 milyon belge sayısallaştırılarak Telif Hakları Otomasyon Sistemine aktarılmış ve aktif olarak kullanıma sunulmuştur.

Yaklaşık 210 bin adet sinema ve müzik eseri materyalinin (DVD, VCD, BETACAM, VHS, LP vs.) sayısallaştırılması çalışmalarının, 2017 yılında da devam etmesi öngörülmektedir.

“Telif Haklarına Dayalı ve Kreatif Endüstrilerin Teşvik Edilmesi Odaklı Olarak Türkiye Telif Hakları Sisteminin Güçlendirilmesi” Başlıklı AB Eşleştirme Projesi

Avrupa Birliği IPA fonu kapsamında hazırlanan, “Telif Haklarına Dayalı ve Kreatif Endüstrilerin Teşvik Edilmesi Odaklı Olarak Türkiye Telif Hakları Sisteminin Güçlendirilmesi” başlıklı AB Projesi, AB Komisyonunun nihaî onayından geçmiş ve sözleşme imzalanmıştır. 5 Ekim 2016 tarihi itibarıyla başlayan ve 18 ay sürecek projenin bütçesi 617 bin TL’dir.

**GÜZEL SANATLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Yüzyıllar boyu insanoğlu, güzel sanatları, kendini geliştirme ve zenginleştirmede bir araç olarak kullanmış, kültürel birikimini yarınlara aktarıırken sanatın gücünden faydalanmıştır. Kültürel ve sanatsal olarak gelişen toplumlarda toplumsal kalkınma daha hızlıdır.

Bu anlayışla yola çıkarak, Bakanlığımız bünyesinde;

Müzik ve sahne sanatları:

- 6 senfoni orkestrası,
- 13 koro,
- 9 topluluk,
- 1.266 sanatçı ile,

Plastik sanatlarla ilgili faaliyetlerimiz ise;

- 3 Resim ve Heykel Müzesi,
- 47 Güzel Sanatlar Galerisi ile yürütölmektedir.

2016 yılında;

- 406 periyodik konser,
- 580 yurtiçi turne,
- 182 yurtdışı turne

olmak üzere, toplam 1.168 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bunun yanı sıra, Tamburi Cemil Bey'in vefatının 100. yıl dönümü anısına "Genç Sazendeler Yarışması" düzenlenmiştir.

2016 yılında Plastik Sanatlar alanında ise;

- 73. Devlet Resim ve Heykel Yarışması,
- 17. Devlet Fotoğraf Yarışması,

- 16. Şefik Bursalı Resim Yarışması,
- 2. Genç Sanat - Güncel Sanat Proje Yarışması ile
- Bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Genç Sanat Afiş Tasarım ve Video Sanatı Yarışması,

olmak üzere, ulusal alanda beş yarışma gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında da plastik sanatlar alanında ulusal yarışmalar gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2017 yılında;

Müzik ve Sahne Sanatları alanında;

- Millî Bayramlar,
 - Mehmet Âkif Ersoy' u Anma ve İstiklâl Marşı'nın Kabulü ile İlgili Etkinlikler,
 - Çanakkale Savaşı'nın Yıldönümü Etkinlikleri,
 - Kutlu Doğum Haftası Etkinlikleri,
 - Zafer Yolu Etkinlikleri,
 - 10 Kasım Atatürk'ü Anma Etkinlikleri,
 - Mevlâna'yı Anma Etkinlikleri,
 - Nevruz Kutlamaları,
 - Hıdırellez Bahar Şenlikleri,
 - Eğitim Konserleri,
- gibi yurtiçi ve yurtdışında 2.800 etkinlik yapılması planlanmaktadır.

2015-2016 sanat sezonunda;

- 92 profesyonel,
- 40 çocuk oyunu,
- 54 amatör,
- 49 geleneksel,

olmak üzere, toplam 235 özel tiyatro projesine 4.5 milyon TL yardım yapılmıştır.

2016-2017 sanat sezonunda destek miktarı 5 milyon TL'ye yükseltilmiş olup, başvuru değerlendirme süreci devam etmektedir.

**ARAŞTIRMA VE EĞİTİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Türk kültür mirasını araştırmak, derlemek ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak için gerekli toplumsal bilinci oluşturmak ve ulusal ve uluslararası düzeyde ilgili kurum ve kuruluşlarla kamu yararı odaklı kültürel etkinliklere yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Somut Olmayan Kültürel Miras Çalışmaları

2006-2010 döneminde UNESCO Hükümetlerarası Komite üyeliğinde bulunan Türkiye, yaptığı başarılı çalışmalardan dolayı, 2014-2018 dönemi için ikinci kez üyeliğe seçilmiştir.

UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesinde, Türkiye adına kayıtlı 12 somut olmayan kültürel miras unsuru bulunmaktadır:

- Mevlevî Sema Törenleri (2008)
- Meddahlık (2008)
- Karagöz (2009)
- Âşıklık Geleneği (2009)
- Nevruz (2009 Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Pakistan, Özbekistan ile birlikte Çok Uluslu Dosya)
- Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
- Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah (2010)
- Geleneksel Sohbet Toplantıları (2010- Yâran, Barana, Kürsübaşı Sohbetleri, Sıra Geceleri, Sıra Yarenler vb.)
- Tören Keşkeği Geleneği (2011)
- Mesir Macunu Festivali (2012)
- Türk Kahvesi Kültürü ve Geleneği (2013)
- Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması çalışmaları kapsamında;

Geleneksel Çini Ustalığı ulusal dosyası ile Azerbaycan moderatörlüğünde hazırlanan İnce Ekmek Yapma ve Paylaşma Kültürü: Lavaş, Katırma, Jupka, Yufka (Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye'nin ortak dosyası) dosyası UNESCO'ya sunulmuştur.

İran moderatörlüğünde, 2009 yılında Temsili Listeye alınan Nevruz dosyası; Afganistan, Irak, Kazakistan, Tacikistan ve Türkmenistan'ın da katılımlarıyla genişletilecektir.

Giresun'da Işık Dili konusunda unsur taşıyıcıları, sivil toplum kuruluşları ve akademisyenler ile hazırlanan dosya, UNESCO'ya sunulmuştur.

Türkiye'nin moderatörlüğünde, Makedonya'nın katılımıyla “Bahar Kutlaması: Hidrellez” adlı dosya, 2016 yılında UNESCO'ya sunulmuştur.

Ulusal Envanter Çalışmaları

Türkiye'nin ulusal düzeyde 2008 yılında başlayan iki envanter çalışmasına 2016 yılında da devam edilmiştir:

Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri

Envantere kayıtlı unsurların sayısı 110'a ulaşmış ve “Geçmişten Geleceğe Yaşayan Kültür Mirasımız, Türkiye Somut Olmayan Kültürel Miras Ulusal Envanteri” adıyla yayımlanmıştır.

Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Envanteri

Somut Olmayan Kültürel Mirasın belli unsurlarını yeniden oluşturmak ve yorumlamak için, yüksek düzeyde bilgi ve beceriye sahip kişileri anlatan “Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Envanteri”ne, 30 “Yaşayan İnsan Hazinesi” kaydedilmiştir.

Halk Kültürü Araştırma Faaliyetleri

Halk kültürü araştırma faaliyetleri kapsamında; 2016 yılında karma ve tek konulu olmak üzere, ülke genelinde toplam 21 alan araştırması gerçekleştirilmiştir. (Malatya/Arguvan, Aydın, Amasya/Merzifon, İzmir, Karabük, İstanbul/Büyükkada, Düzce, Kayseri, Tekirdağ, Edirne, Karaman, Yalova, Osmaniye/Sumbas, Erzurum, Mardin, Gaziantep, Sivas, Nevşehir, Konya, Elazığ, Mersin)

Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi

Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi, 1966 yılında Millî Folklor Enstitüsü adı altında kurulmuş olup, ülkemizin halk kültürü konusunda belgelerin düzenli olarak arşivlendiği tek bilgi ve belge merkezidir.

Halkımızın yaşayarak ürettiği kültür mirasımız, bu merkezde kayıt altına alınarak gelecek kuşaklara aktarılmak üzere, hizmete sunulmaktadır.

Bu kapsamda;

- 848 Halk Âşığı (Ozan), Halk Şairi ve Zâkir,
- 1.085 Mahalli Sanatçı,
- 721 Geleneksel El Sanatları Sanatçısı,

- 404 Türk Süsleme Sanatçısı,
- 52 Geleneksel Tiyatro Sanatçısı,

olmak üzere, toplam 3.110 sanatçımız kayıt altına alınarak kendilerine sanatçı tanıtım kartı verilmiştir.

Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezinde 188.318 kayıtlı belge/eser bulunmaktadır.

Öte yandan; yaygın kültürel eğitim kurslarıyla, ülkemizde kaybolmaya yüz tutan Türk süsleme sanatları ve geleneksel el sanatlarının, bozulmadan gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlanmakta olup, 2016 yılında, 28 ilde açılan 63 kursa 976 kişi katılmıştır.

2017 yılında;

- Bakanlığımız folklor araştırmacılarının alan araştırmalarından elde ettikleri verilerin bilimsel platformda değerlendirilmesi ve kamuoyuna sunulması bakımından önem arz eden “VI. Halk Kültürü Araştırma Sonuçları Sempozyumu” ile
- 1975 yılından bu yana her 5 yılda bir yapılan, ulusal ve uluslararası alanda prestij sahibi “IX. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi”nin gerçekleştirilmesi,

planlanmaktadır.

Kültürel Etkinlikler

Geleneksel el sanatlarının üretimi ile geçimini sağlayan üretici/sanatkârların, maddi yönden desteklenmesi ve teşviki

amacıyla, 2005 yılından bu yana “Geleneksel Altıneller El Sanatları Festivali” düzenlenmektedir.

05-16 Ekim 2016 tarihleri arasında İstanbul’da Taksim Meydanında 11’incisi düzenlenen “Geleneksel Altıneller El Sanatları Festivali”, el sanatlarında “gelenek” olgusunun turistik ürün olarak sunulmasına iyi bir örnek teşkil etmekte olup, festivale 61 sanatkâr katılmıştır.

2017 yılında ise söz konusu festivalin çeşitli illerde yaygınlaştırılarak yeniden yapılması için çalışmalar devam etmektedir.

Kültürel Etkinliklere Maddi Destek

Kültürel etkinliklere maddi destek kapsamında; 196 belediye, 433 dernek, 12 vakıf ve 4 Mahalli İdare Birliğine, 2016 yılında toplam 4.8 milyon TL destek sağlanmıştır.

Yaygın Mesleki Turizm Eğitimi Çalışmaları

Yetkin ve kaliteli iş gücünün yetiştirilmesine yönelik gerekli eğitim hizmetlerini sunarak turizm sektörünün nicelik ve nitelik olarak gelişmesine katkı sağlanmaktadır.

Bu kapsamda; konaklama ve yeme-içme işletmelerinde çalışan personele yönelik olarak düzenlenen “Yaygın Mesleki Turizm Eğitim Programları”nda, 2016 yılı Eylül ayı sonuna kadar, toplam 3.042 kişi eğitim almıştır.

Turist Rehberliği Faaliyetleri

Bakanlığımıza kayıtlı 10.193 turist rehberi bulunmaktadır. Rehberlik ruhsatname düzenleme işlemleri ile kaçak rehberlik faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla, rehber denetimleri yapılmaktadır.

Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Bakanlığımız personelinin verimliliklerinin artırılmasını sağlamak amacıyla, hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir.

Projeler

Bir Usta Bin Usta Projesi

Geleneksel el sanatlarımızın yaşatılması ve tanıtılması amacıyla, 2010 yılında başlatılıp, 10 yıl süreyle devam etmesi planlanan ve her yıl 5 ilden 20 kişinin katıldığı proje kapsamında, 1.000 yeni ustanın yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

“Bir Usta Bin Usta Projesi” ile 2010-2016 yılları arasında 35 şehirde 35 alanda kurslar düzenlenmiştir. 2016 yılında ise;

- Adana’da: “Ahşap Oymacılık”,
- İstanbul’da: “Beykoz Cam İşi”,
- Kırklareli’nde: “Poyralı Köyü Dokuma”,
- Konya’da: “Keçe Aksesuarları Yapımı”,
- Trabzon’da: “Klasik Kemeçe Yapımı” kursları gerçekleştirilmiştir.

Turizm Sektöründe İşverenlerin ve Çalışanların Uyum Yeteneklerinin Arttırılması Projesi

Bakanlığımızın Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında uygulamaya koyduğu 7.5 Milyon Avroluk Proje, 2014 yılında başlatılmış olup, 2016 yılı Temmuz ayında tamamlanmıştır. Bu proje ile turizm sektöründe 329 eğitici, 4.679 çalışan ve 664 yöneticiye eğitim verilmiştir.

**STRATEJİ GELİŞTİRME
BAŞKANLIĞI**

176 İletişim Merkezi

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Ülkemizi ziyaret eden turistler ile vatandaşlarımızın talep, şikâyet ve hizmet gereksinimlerinin, bürokrasinin azaltılarak tek merkez üzerinden karşılanmasını temin etmek amacıyla, 2014 yılında hizmete açılan 176 İletişim Merkezi; 25 çalışanı ve 7/24 hizmet anlayışı ile çalışmalarını sürdürmekte olup, 2016 yılında merkeze gelen 58.542 çağrı yanıtlanmıştır.

Kültür İstatistiklerini Geliştirme Projesi

Bakanlığımız kültür istatistiklerinin uluslararası standartlara ulaştırılması amacıyla; Kalkınma Bakanlığı, TÜİK ve Bilgi Üniversitesi işbirliğinde yürütülen proje için, 2016 yılında 500 bin TL ödenek ayrılmış olup, çalışmalarımız devam etmektedir.

GENÇDES

Gençlerimizin kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılımını artırmayı ve sanatın çeşitli dallarında geliştirecekleri projelerini hayata geçirmelerini amaçlayan GENÇDES Projesi, 2016 yılında başlatılmıştır.

- Etkinlik ve Proje Desteği kapsamında; geleneksel sanatlar, sahne sanatları, plastik sanatlar, edebiyat, müzik ve sinema alanlarındaki etkinlik ve projeler için gençlere; gençlere yönelik projeler için gerçek ve tüzel kişiler ile gençlik topluluklarına,

- Sanatsal Faaliyet Desteği kapsamında; gençlerin animasyon film, belgesel film, kısa film, senaryo yazım, dergi, edebi eser yazım ve tiyatro metni yazım projelerine,
- Eser Üretim Desteği kapsamında; tarihimizin önemli şahsiyetleri ve olayları ile masal kahramanlarının animasyon ve belgesel filmlere dönüştürülmesi için hazırlanacak projeler ile çocukların sorumlu birey olarak yetişmelerini sağlayacak içeriğe sahip bilgisayar oyunlarına ve animasyon film projelerine,

destek verilecek olup, proje için 2016 yılında 50 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Proje kapsamında; online olarak alınan 350 başvurudan 91'i Değerlendirme Kurulu'nca uygun bulunmuş olup, bu projelere 8.290.190 TL destek verilmesi kararlaştırılmıştır.

**DEVLET TİYATROLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Devlet Tiyatroları; Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Diyarbakır, Trabzon, Antalya, Erzurum, Konya, Sivas, Van olmak üzere 12 “*yerleşik merkezde*” ve Gaziantep, Çorum, Aydın, Samsun, Malatya, Elazığ, Zonguldak, Kahramanmaraş, Rize, Denizli, Ordu ve Sakarya illerinde “*turne düzeninde*” hizmet vermektedir. Hizmet alanlarımız sürekli genişlemekte ve sanatsal aktivitelerimiz artmaktadır.

2015-2016 tiyatro sezonunda; 71 yerli, 68 yabancı olmak üzere, toplam 139 oyun sahnelenmiş olup, bunların 68’i yeni, 27’si ise çocuk oyunudur.

2015-2016 tiyatro sezonunda yerleşik sahneleri, ulusal ve uluslararası festivalleri ile yurtiçi ve yurtdışı turne faaliyetleri sonucunda, 5.318 temsil ile 1.8 milyon seyirci sayısına ulaşılmıştır.

Türk tiyatro sanatını ve edebiyatını uluslararası düzeyde tanıtmak amacıyla, repertuarımızın seçkin eserleri ile Almanya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkmenistan ve Kosova’da toplam 12 temsil verilmiştir.

2016-2017 tiyatro sezonunda; Devlet Tiyatroları, millî ve manevi duyguları pekiştirerek milletin birliğine katkı sağlayacak ve bu toprakların hikâyesine ışık tutacak 19 yerli oyunu, 12 bölge, 25 il ve 65 sahnede “Türkiye'nin Perdeleri Türk Tiyatrosuyla Açılıyor” sloganı kapsamında Tiyatro severlerle buluşturmaktadır.

2016-2017 tiyatro sezonunda 54’ü yerli; 48’i yabancı olmak üzere toplam 102 oyun sahnelenecektir.

Ayrıca ulusal ve uluslararası alanda;

- Bursa Uluslararası Balkan Ülkeleri Tiyatro Festivali,
- Sabancı Uluslararası Adana Tiyatro Festivali,
- Ankara Küçük Hanımlar Küçük Beyler Uluslararası Çocuk Tiyatroları Festivali,
- Antalya Uluslararası Tiyatro Festivali,
- Diyarbakır Orhan Asena Yerli Oyunlar Tiyatro Festivali,
- Konya Bin Nefes Bir Ses Uluslararası Türkçe Tiyatro Yapan Ülkeler Festivali,
- Trabzon Uluslararası Karadeniz Tiyatro Festivali,
- Van Akdamar Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Festivali,

gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Sorumluluk Projesi

Bakanlığımız ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü işbirliğinde hazırlanan Proje kapsamında; ‘Son Kuşlar’ oyunu ile 2015 yılından itibaren 60 cezaevinde, 237 temsil gerçekleştirilerek 33.075 seyirciye ulaşılmıştır. Yeni sezonda da 223 cezaevi yerleşkesinde, yaklaşık 180.000 tutuklu ve hükümlünün tiyatro izlemesi amaçlanmaktadır.

2015-2016 Tiyatro Sezonunda 13’üncüsü düzenlenen festival kapsamında, Sur ilçesinde 300 çocuğumuz ve çevre ilçelerde yaşayan hiç tiyatro izlememiş çocuklarımıza “Sevdalı Bulut” adlı çocuk oyunu izlettirilmiştir, ayrıca çeşitli atölye çalışmaları yapılarak kişisel, ruhsal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunulmuştur. Bu sezonda da sosyal sorumluluk projesi kapsamında etkinliklerimiz devam edecektir.

Yapım İşleri

4.5 milyon TL harcanarak onarılan ve güçlendirilen binasında hizmet veren Van Devlet Tiyatrosunda 2016-2017 sezonunun açılışı, 14 Ekim’de “Hidrellez” adlı oyunun prömiyeri ile yapılmıştır.

Ayrıca, İzmir Karşıyaka Tiyatro Binası Yapım İşinin, 7 milyon TL harcanarak 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

DEVLET OPERA VE BALESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Opera ve bale faaliyetlerimiz; 6 ilde, 9 yerleşik sahnede sürdürülmektedir.

2016 yılında yerleşik temsiller ve yurtdışı turnelerin yanı sıra,

- 7. Uluslararası İstanbul Opera Festivali,
- 5. Uluslararası İstanbul Bale Yarışması ve Festivali,
- 6. Eskişehir Opera ve Bale Günleri,
- 9. Ulusal Genç Solist Yarışması,
- Adana, Amasya, Antakya, Artvin, Bursa, Gaziantep, Giresun, Kars, Muğla, Nevşehir, Ordu, Osmaniye, Rize ve Trabzon turneleri, gerçekleştirilmiştir.

2016 yılı içinde yerli eserlere destek verilerek 2 eserin dünya prömiyeri gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde 15 Temmuz 2016'da yaşanan olaylar nedeniyle gerçekleştirilemeyen 23. Uluslararası Aspendos Opera ve Bale Festivali, 14. Uluslararası Bodrum Bale Festivali ile 2. Mardin Opera ve Bale Günleri, 2017 yılında gerçekleştirilecektir.

Düzenlediğimiz bütün uluslararası festivaller, EFFE "Avrupa için Festivaller, Festivaller için Avrupa" tarafından Kalite Belgesi'ne layık görülmüştür.

2015-2016 sanat sezonunda, çocuklara ve gençlere yönelik, 191 temsil/turne/eğitim etkinliği gerçekleştirilerek 66.607 seyirciye ulaşılmıştır. Ayrıca, Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin, Antalya ve Samsun İl Müdürlüklerinde Çocuk Balesi ve Çocuk Korosu kursları verilmektedir.

**ÇANAKKALE SAVAŞLARI
GELİBOLU TARİHÎ ALAN BAŞKANLIĞI**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

“Çanakkale ruhu”nun kaynağı, millî birlik ve beraberliğimizin harcı olan Çanakkale Savaşlarının yaşandığı Gelibolu Tarihî Alanını açık hava müzesine dönüştürmek şiarı ile faaliyetlerimiz devam etmektedir.

2016 yılında Çanakkale Savaşlarının 101. Yıldönümünde;

9 Ocak Törenleri, 18 Mart Şehitleri Anma ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 101. Yılı Törenleri, 24-25 Nisan Törenleri ve 10 Ağustos Anafartalar Zaferi olmak üzere 21 etkinlik yapılmıştır. Bir savaş tarihini barındıran Alan, 101.yılında bir kez daha barışın ve birlikteliğin simgesi olduğunu göstermiştir.

Tarihî alanda tören kutlamaları ve Tanıtım Merkezi için, 2016 yılında yaklaşık 7.5 milyon TL harcama yapılmıştır.

Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezinin müze ve simülasyon bölümlerinde, Türkiye'nin en kapsamlı Çanakkale Savaşları sergisini gezen ziyaretçiler, görsel tanıtım ve ses efektleri ile canlandırılan Çanakkale Destanı sunumuyla tarihe tanıklık etmektedirler.

Tarihî alanda bulunan şehitlik, tabya, siper, kale ve anıtları açık hava müzesi olarak düzenlemek amacıyla, 33.500 hektarlık alanı kapsayan Tarihî Alan planlarının hazırlanması devam etmekte olup, 2017 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, 25 adet yeni şehitlik tespit edilmiş ve gerekli ihya çalışmalarına başlanmıştır.

2016 yılı içerisinde, taşınır kültür varlıklarının korunması kapsamında, restorasyon ve konservasyon laboratuvarında 400 adet eserin konservasyon çalışması yapılarak savaş malzemeleri, Başkanlık envanterine dâhil edilmiştir.

Çanakkale Savaşlarına tanıklık etmiş olan tabyaların, şehitliklerin, siperlerin, ve anıtların bakım, onarım ve restorasyonu, teşhir ve tanzimi ile çevre düzenlemeleri yapılmıştır. Söz konusu çalışmalar için, 2016 yılında 3 milyon TL harcama yapılmıştır.

Kilitbahir ve Seddülbahir Kalelerinin restorasyon çalışmalarına devam edilmekte olup, teslimi 2017 yılı içerisinde yapılacaktır. 2016 yılı içerisinde kaleler için, yaklaşık 20 milyon TL harcama yapılmıştır.

Ayrıca, Şehitliğin anlatımını sesli olarak yapan, akıllı telefonlarda kullanılabilen mobil rehber uygulaması yapılarak ücretsiz olarak ziyaretçilerin hizmetine sunulmuştur.

2017 yılında;

Tarihî Alanda yeni şehitliklerin tespit, tescil, proje ve uygulama çalışmalarına devam edilecektir.

Ayrıca, Bigalı ve Çamburnu Kaleleri ile Mecidiye ve Yıldız Tabyalarının restorasyon çalışmalarına başlanacak olup, Tarihî Alanda bulunan diğer anıt ve tabyaların restorasyon çalışmalarına da devam edilecektir.

Ziyaret noktaları ile anıt ve şehitliklere ulaşımı sağlayan yolların iyileştirmeleri yapılacaktır.

Tarihî Alan içerisinde yer alan gazi köylerinin kalkındırılması için, teşvik ve yönlendirme faaliyetleri yapılması planlanmaktadır. Bu kapsamda; Tarihî Alanda ikamet eden yöre halkının iyi tarım uygulamaları, hayvancılık, turizm vb. konularda bilinçlendirilmesi ve farkındalığının sağlanmasına yönelik proje çalışmaları yapılacaktır.

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Türk dilini, tarihini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, bu alanlarda yurt dışında eğitim hizmeti vermek, Türkiye'nin diğer ülkeler ile kültürel alışverişini artırıp dostluğunu geliştirmek amacıyla 2007 yılında kurulan Enstitü, bugün itibariyle 38 ülkede 46 Türk Kültür Merkezi ile hizmet vermektedir.

Maryland ve Sao Paulo'daki kültür merkezleri 2016 yılında faaliyetlerine başlamış olup, Karaçi, Lahor, Pekin, Cakarta, Kiev, Bişkek, Mogadişu, Münih, Atina, Prag, Seul, Sakheer, Tunus, Moskova ve Madrid'deki kültür merkezlerinin açılış çalışmaları sürmektedir.

Enstitü'nün 2023 yılına kadar 100 kültür merkezine ulaşma hedefi çerçevesinde; 2017 yılında Washington-New York, Buenos Aires, Brazilya, Toronto, Lizbon, Dakar, Almatı olmak üzere, 8 kültür merkezinin daha hizmete açılması planlanmaktadır.

Enstitünün iki temel faaliyet alanı vardır. Yabancılara Türkçe öğretimi ve kültür sanat alanında Türkiye'nin tanıtımıdır.

Eğitim Faaliyetleri

38 ülkede bulunan kültür merkezlerimizde 7 yılda, yaklaşık 46 bin öğrenciye Türkçe kursu verilmiştir.

Türkçenin Seçmeli Yabancı Dil Olarak Okutulması Projesi kapsamında; Bosna-Hersek, Gürcistan, Ürdün, Romanya, Polonya, Mısır ve Japonya'daki öğrenciler, seçmeli yabancı dil olarak Türkçe öğrenmektedir. 9.684 öğrenciye seçmeli/zorunlu yabancı dil olarak

Türkçe dersleri verilmiştir. Bu okullara okutman ve materyal desteği sağlanmaktadır.

Türkçe Yeterlik Sınavı

Türkçe Yeterlik Sınavı, Türkçenin uluslararası geçerliğe sahip standart bir sınava kavuşması amacıyla geliştirilen bir yeterlik sınavıdır. Yılda 3 defa uluslararası ölçekte uygulanan sınav, 2016 yılında 22 ülkede 1.432 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Türkoloji Projesi

Yurtdışında, 39 ülkede 73 Üniversitenin Türk Dili Edebiyatı ve Türkoloji Bölümlerine materyal ve akademisyen desteği sağlanmaktadır.

Türkçe Yaz Okulu Projesi/Türkçe Bayramı

Türkçe Yaz Okulu Projesi kapsamında yabancı misafirlerimiz, Türkiye'nin farklı şehirlerinde ağırlanarak Türkçeyi ve Türk kültürünü yerinde görmesi ve yaşaması sağlanmaktadır. 2016 Türkçe Yaz Okulu Programı, 46 ülkeden 540 öğrencinin katılımı ile 16 ilde gerçekleştirilmiş ve finali Türkçe Bayramı ile taçlandırılmıştır. 2016 yılı Türkçe bayramında misafir öğrenciler "İnsan ve Türkçe" temalı kapanış gösterisi ile dünyaya barış, dostluk ve sevgi mesajları göndermiştir.

Türkçenin Sesi Radyosu

Türkçenin Sesi Radyosu, Türk dilinin, kültürünün ve sanatının tanıtılması ve yabancılara Türkçe öğretimi çalışmalarının geniş kitlelere ulaştırılması amacıyla kurulmuştur.

Kültür Sanat Faaliyetleri

Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri aracılığı ile kültür ve sanatımızı tanıtmak için birçok etkinlik düzenlenmekte, ulusal veya uluslararası etkinliklerde ülkemiz temsil edilmektedir. Bu kapsamda; 2016 yılı içerisinde orta ve büyük ölçekte 925 kültür sanat faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

GPDNET (Küresel Kamu Diplomasisi Ağı) 2016–2019 Dönem Başkanlığı

Ülkemiz, 2014 yılında kurulan Küresel Kamu Diplomasisi Ağı 2016-2019 dönem başkanlığına seçilmiştir.

Yayınlarımız

- **Yunus Emre Enstitüsü Bülteni**, Türkçe ve İngilizce yayınlanmaktadır.
- **.tr Dergisi**, Türkçe-İngilizce olarak ve dünyanın dört bir yanında yabancılara sunulmaktadır.

2017 yılında proje ve faaliyetlerimiz devam edecek olup, 8 kültür merkezinin daha açılması planlanmaktadır.

**DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ
KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

İkili ve Çok Taraflı İlişkiler

Bakanlığımızca kültür ve turizm alanında ikili ve çok taraflı ilişkilere büyük bir önem verilmektedir.

Ülkemiz ve diğer ülkeler arasında karşılıklı olarak düzenlenen kültür yılları ve günleri vesilesiyle, geniş kapsamlı faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Türkiye ile Belarus arasında karşılıklı kültür günleri düzenlenmesi kapsamında, 2016 yılında Ankara ve Eskişehir illerimizde Belarus Kültür Günleri gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 2017 yılı ülkemiz ile Kore Cumhuriyeti, 2017-2018 yılları ise ülkemiz ile Suudi Arabistan arasında karşılıklı kültür yılı olarak kutlanacaktır.

Öte yandan, üye olunan ve faaliyetlerine katılım sağlanan 33 uluslararası kuruluşla ilişkiler, 2016 yılında da yoğun bir şekilde sürdürülmüştür. Ülkemiz bu kapsamda gerçekleştirilen toplantıların bazılarında ev sahipliği yapmıştır:

- İSEDAK Özel Sektör Turizm Forumu, 14-15 Ocak 2016 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Kültür Bakanları Konseyi-Sürdürülebilir Kalkınma için Kültürü Destekleme İkinci Bakanlar Konferansı, Bakanlığımız ev sahipliğinde, 24-25 Şubat 2016 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

- UNESCO kapsamında, Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda, Bakanlığımız ile UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğinde, UNESCO Dünya Miras Komitesi Toplantısı, 10-17 Temmuz 2016 tarihlerinde İstanbul'da, ülkemiz dönem başkanlığı ve ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir.
- İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi Turizm Çalışma grubu toplantısı, 1 Eylül 2016 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlığımız ile Arap Birliği Turizm Örgütü başkanlığında resmi ve özel sektör kurum/kuruluşları arasında Arap-Türk Turizm İşbirliği Görüşmeleri ve Türk-Arap Ortak Turizm Yatırımı Protokolü imzalanması, 1 Eylül 2016 tarihinde Bursa'da gerçekleştirilmiştir.
- Ayrıca, Gelişmekte Olan Sekiz Ülke (D-8) Turizm Bakanları ve Yüksek Düzeyli Memurlar 2. Toplantısının, 2016 yılının Aralık ayında ülkemizde yapılması planlanmaktadır.

Projeler

Ortak Kültürel Miras: Koruma ve Türkiye-AB Arasında Sivil Toplum Diyaloğu Projesi-Sinop Modeli

9 milyon avro bütçeli proje kapsamında; Sinop Tarihî Cezaevi'nin restorasyon uygulama projeleri tamamlanmıştır. Projenin ikinci aşaması 2017 yılında devam edecektir.

AB-Türkiye Anadolu Arkeolojisi ve Kültürel Miras Enstitüsü Projesi

Bakanlığımız, Avrupa Birliği Bakanlığı ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliği ile, 2017-2020 yılları arasında yürütülecek 10 milyon avro bütçeli proje kapsamında; Gaziantep ilinde Anadolu Arkeolojisi ve Kültürel Miras Enstitüsü'nün kurulması planlanmaktadır.

Erzurum, Erzincan ve Kars Kış Turizm Koridorunun Geliştirilmesi Projesi

Bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasına katkıda bulunmak amacıyla 2015 yılında başlayan ve 2018 yılında tamamlanması öngörülen projenin toplam bütçesi, yaklaşık 9 milyon avro'dur. Projenin inşaat işleri %80 oranında tamamlanmıştır.

Türkiye-AB Müzakereleri

Avrupa Komisyonu tarafından Türkiye için hazırlanan Taslak Müzakere Çerçeve Belgesinde, müzakerelerin 35 fasıl altında yürütülmesi öngörülmüş olup, Bakanlığımız 15 fasıldan sorumludur. Fikrî Mülkiyet Hukuku faslında, Bakanlığımız, Türkiye Patent Enstitüsü ile eşbaşkanlık yapmaktadır. Bu kapsamda müktesebat uyum çalışmaları devam etmektedir.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon Üyeleri;

Kültürel mirasımızın korunması, yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması her zamankinden daha fazla önem taşımaktadır. Bu bilinçle, kültür ve turizm alanında politika üretmenin azmi ile bize düşen tarihî görevin farkında olarak çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Son 14 yıldır uygulanan akılcı ve cesur politikalarla, ülkemiz, bölgesinde ve dünyada bir çekim merkezi olmayı başarmıştır.

Ülkemizin kültür ve turizm alanında gelişimine katkısı ve emeği olan herkese teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

MALİ TABLOLAR

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI'NIN YILLAR İTİBARIYLA GENEL BÜTÇEDEN ALDIĞI PAY

YILI	BÜTÇE TOPLAMI	BİR ÖNCEKİ YILA GÖRE ARTIŞ ORANI (%)	GENEL BÜTÇE TOPLAMI	PAY (%)
2004	587.925.000		149.858.129.000	0,39
2005	646.392.000	9,94	153.928.792.910	0,42
2006	712.381.000	10,21	170.156.782.052	0,42
2007	816.378.000	14,6	200.902.066.401	0,41
2008	826.586.000	1,25	218.284.732.372	0,38
2009	1.021.346.000	23,56	257.742.143.488	0,4
2010	1.119.458.000	9,61	281.907.405.110	0,4
2011	1.510.066.000	34,89	306.648.678.330	0,49
2012	1.705.076.000	12,91	344.512.858.921	0,49
2013	1.851.734.000	8,6	396.705.004.350	0,47
2014	1.974.789.000	6,65	428.396.493.000	0,46
2015	2.297.536.000	16,34	464.163.399.000	0,49
2016	2.777.769.000	20,9	560.782.309.000	0,49
2017	3.459.754.000	24,55	634.176.488.900	0,55

* Bağlı ve ilgili kuruluşlar dâhildir.

KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
2016 ve 2017 YILI BÜTÇESİNİN
CARİ VE YATIRIM BAZINDA DAĞILIMI

BİRİMLER	2016 BÜTÇESİ			2017 BÜTÇE TASARISI			CARİ ARTIŞ ORANI (%)	YATIRIM ARTIŞ ORANI (%)	GENEL ARTIŞ ORANI (%)	
	CARİ	YATIRIM	TOPLAM	CARİ	YATIRIM	TOPLAM				
1	ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	9.575.000	68.000	9.643.000	9.733.000	68.000	9.801.000	1,65	0	1,64
2	TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	6.818.000	55.000	6.873.000	6.716.000	55.000	6.771.000	-1,50	0	-1,48
3	İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	40.502.000	3.877.000	44.379.000	42.448.000	4.377.000	46.825.000	4,80	12,90	5,51
4	PERSONEL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.871.000	50.000	3.921.000	3.995.000	50.000	4.045.000	3,20	0,00	3,16
5	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞK. (ALAN BŞK.,Y. EMRE, GENÇES DAHİL)	191.846.000	36.750.000	228.596.000	206.331.000	43.126.000	249.457.000	7,55	17,35	9,13
	STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI	9.592.000	11.750.000	21.342.000	10.647.000	16.326.000	26.973.000	11,00	38,94	26,38
	SGB (GENÇDES)	50.000.000		50.000.000	53.600.000		53.600.000	7,20		7,20
	SGB (Ç.KALE GELİBOLU ALAN BŞK.)	74.340.000		74.340.000	80.000.000		80.000.000	7,61		7,61
	SGB (YUNUS EMRE VAKFI)	57.914.000	25.000.000	82.914.000	62.084.000	26.800.000	88.884.000	7,20	7,20	7,20
6	HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.833.000		2.833.000	3.157.000		3.157.000	11,44		11,44
7	İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜKLERİ	156.023.000	1.650.000	157.673.000	166.640.000	2.450.000	169.090.000	6,80	48,48	7,24
8	GÜZEL SANATLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	183.478.000	3.000.000	186.478.000	191.750.000	5.000.000	196.750.000	4,51	66,67	5,51
9	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	290.161.000	214.500.000	504.661.000	319.642.000	334.296.000	653.938.000	10,16	55,85	29,58
10	KÜTÜPHANELER VE YAYIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	186.691.000	69.500.000	256.191.000	197.155.000	84.000.000	281.155.000	5,60	20,86	9,74
11	TELİF HAKLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.428.000	110.000	11.538.000	11.102.000	100.000	11.202.000	-2,85	-9,09	-2,91
12	SİNEMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	66.585.000	5.600.000	72.185.000	67.289.000	3.577.000	70.866.000	1,06	-36,13	-1,83
13	YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	122.725.000	370.024.000	492.749.000	580.125.000	321.982.000	902.107.000	372,70	-12,98	83,08
14	ARAŞTIRMA VE EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	19.766.000	2.185.000	21.951.000	19.696.000	4.250.000	23.946.000	-0,35	94,51	9,09
15	TANITMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	207.824.000	15.231.000	223.055.000	219.994.000	16.193.000	236.187.000	5,86	6,32	5,89
16	MİLLÎ KÜTÜPHANE BAŞKANLIĞI	13.276.000	5.510.000	18.786.000	13.585.000	11.010.000	24.595.000	2,33	99,82	30,92
17	DİŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ KOORDİNASYON DAİRESİ BAŞK.	25.109.000		25.109.000	27.361.000		27.361.000	8,97		8,97
	TOPLAM	1.538.511.000	728.110.000	2.266.621.000	2.086.719.000	830.534.000	2.917.253.000	35,63	14,07	28,70
		CARİ	YATIRIM	TOPLAM	CARİ	YATIRIM	TOPLAM			
	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	207.275.000	9.558.000	216.833.000	218.646.000	10.246.000	228.892.000	5,49	7,20	5,56
	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	256.092.000	8.496.000	264.588.000	272.171.000	9.108.000	281.279.000	6,28	7,20	6,31
	TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI	15.921.000	13.806.000	29.727.000	17.530.000	14.800.000	32.330.000	10,11	7,20	8,76
	BAKANLIK GENEL TOPLAMI	2.017.799.000	759.970.000	2.777.769.000	2.595.066.000	864.688.000	3.459.754.000	28,61	13,78	24,55

**BAKANLIĞIMIZ BÜTÇESİNİN
2016-2017 YILLARI
EKONOMİK DÜZEYDE ARTIŞ ORANLARI**

EKONOMİK KOD	HARCAMA TÜRÜ	2016 BÜTÇESİ (TL)	2017 BÜTÇE TASARISI (TL)	2016 BÜTÇESİNE GÖRE ARTIŞ ORANI (%)	2017 BÜTÇESİNDEN ALDIĞI PAY
1	PERSONEL GİDERLERİ	710.630.000	759.749.000	6,91	21,96
2	SOS. GÜV. KUR. DEV. PRİMİ GİD.	123.748.000	132.358.000	6,96	3,83
3	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	388.894.000	409.621.000	5,33	11,84
5	CARİ TRANSFERLER	748.028.000	1.245.422.000	66,49	36
6	SERMAYE GİDERLERİ	557.610.000	647.758.000	16,17	18,72
7	SERMAYE TRANSFERLERİ	218.559.000	234.327.000	7,21	6,77
8	BORÇ VERME	30.300.000	30.519.000	0,72	0,88
	GENEL TOPLAM	2.777.769.000	3.459.754.000	24,55	

**Bu kitapçık, T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı
Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır.**

